

Årsredovisning

Färgelanda kommun

Antagen av Kommunfullmäktige 2016-04-13 § 58

2015

Dnr 2016-232

Innehållsförteckning

Färgelanda kommun.....	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunchefen har ordet.....	5
Organisationsschema	6
Förvaltningsberättelse	7
Personalredovisning	17
Folkhälsa och välfärd	21
Miljöredovisning.....	23
Ekonomisk redovisning	25
Resultaträkning	29
Balansräkning.....	30
Kassaflödesanalys.....	31
Notförteckning.....	32
Investeringsredovisning.....	37
Verksamhetsåret i siffror; diagram	38
Kommunfullmäktiges förvaltning.....	39
Kommunstyrelsens förvaltning & kommunkontor	41
Sektor Omsorg	45
Sektor Barn & utbildning	54
Sektor Kultur & fritid	64
Sektor Samhällsbyggnad	68
Valbohem AB.....	75
Färgelanda Vatten AB.....	76
Gatersbyn 120 Fastighets AB.....	77
Redovisningsprinciper.....	78
Begreppsförklaringar	79
Revisionsyttrande	80
5 år i sammandrag.....	81

Färgelanda kommun

Sundsbron, södra infarten till Färgelanda kommun

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2015 har varit ett år som präglats av en rad utmaningar som politiken tillsammans med förvaltningen funderat på hur man skulle hantera. En utmaning var hur bygger vi upp en bra relation till näringslivet en relation som inte fungerat så bra de senaste åren. Första steget var att inrätta ett näringslivsråd som sedan träffats kontinuerligt under året och relationerna är i dag avsevärt bättre. Augusti 2015 anställde vi en näringslivssamordnare som underlättade detta arbete. Under sensommaren arrangerade kommunen näringslivets dag där vi utsåg årets företagare en lyckad och trevlig tillställning.

Nästa utmaning blev hur får vi styrning och ledning att fungera på ett bra sätt. På grund av tidigare års personalomsättning fanns ingen riktig struktur på detta viktiga arbete. En politisk referensgrupp med en politiker från varje parti i kommunstyrelsen tillsattes att tillsammans med kommunchefen ta sig an detta arbete. Arbetet pågår fortfarande och beräknas vara klart i juni 2016.

Sedan visade de sig under våren att vi kommer få svårt att hålla tilldelad budgetram och ett arbete med att ta fram besparingar inleddes. Tyvärr gav vidtagna åtgärder inte den effekt som beräknats då sektor omsorg och utbildnings kostnader liksom tidigare år skenat i väg och utgör tillsammans ett underskott på 11,4 miljoner kronor. December 2015 erhöll Sveriges kommuner ett extra bidrag från regeringen på grund av flyktingsituationen för Färgelandas del var de 13 miljoner. 12 miljoner av dessa medel valde kommunstyrelsen att föra över till 2016 vilket gör att det troligen inte kommer bli några större problem då ekonomiskt men 2017 kommer verkligheten vara i kapp oss om vi inget gör. Arbetet med att hitta åtgärder inför 2017 påbörjades redan under sensommaren 2015 och pågår fortfarande i den budgetprocess som nu inletts vad det gäller mål och resursplan 2017-2019.

Under hösten kom den stora flyktingkrisen där Färgelanda kommun som liten kommun försökt att hjälpa till så mycket vi kunnat. Detta arbete har varit väldigt intensivt sista kvartalet 2015 och tagit mycket fokus från övrigt arbete. Med det har också varit nyttigt för kommunkoncernen genom att samverka mellan alla sektorer och kommunala bolag varit en absolut nödvändighet. Alltså samtidigt som det varit ett ansträngande jobb har de också varit lärorikt. Under augusti besatte vi vår vakanta tjänst som säkerhetssamordnare detta har underlättat arbetet genom att ha någon som hållit ihop arbetet. I arbetet med att aktivera våra nyanlända har föreningslivet, andra frivilligorganisationer, studieförbund och privatpersoner varit en ovärderlig resurs.

Trots alla eller tack vare all utmaningar har det varit ett spännande och lärorikt år. Nu siktar vi in oss på att avsluta vissa processer som vi anser vi har klarat av och troligen startar vi upp nya där vi ser vi måste få förändringar till stånd. Sedan har vi verksamheter som lunkar på där vi inte behöver göra något ting. En av de större utmaningarna 2016 blir nog att få ekonomin att gå i hop 2017 och framåt, denna utmaning delar vi nog med de flesta kommuner i Sverige.

Utan en lojal och kompetent personal i Färgelanda kommun har vi svårighet att klara detta arbete, så ett stort tack alla anställda för ert goda arbete 2015.

Ulla Börjesson

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Under mina första åtta månader som kommunchef i Färgelanda har jag insett att kommunen har det mesta som kan begäras av en mindre kommun. Här finns möjligheter till ett gott liv, både för barn, unga och äldre. Rikt förenings- och kulturliv, förskolor och skolor med engagerad och kompetent personal. Mycket hög kvalitet i vård och omsorg, vilket socialstyrelsens årliga mätningar ger bevis på. Dessutom finns tecken på att flera av kommunens företag har planer på att expandera. Alla dessa faktorer – tillsammans med Färgelandas fina natur med sjöar, skogar, slätter och även ett "eget" fjäll (Kroppefjäll) – skapar goda förutsättningar för att vara en framgångsrik kommun.

Kort sagt – Färgelanda har alla förutsättningar att vara en kommun med god kvalitet, en framgångsrik kommun förutsatt att vi alla vill bidra på ett kreativt sätt.

I kommunens verksamheter, gemensamt för politik och förvaltning, har under året ett arbete pågått för att utveckla formerna för kommunens ledning och styrning. Grundläggande i denna process är att kommunens värdegrund och varumärke ska tas fram. Idéerna är många och resultatet av detta arbete kommer att vara inne i sin slutfas under sen vår 2016. Övriga delar som ses över är bla systemet för målstyrning, rollfördelning politik – tjänstemän och kommunens ägarstyrning

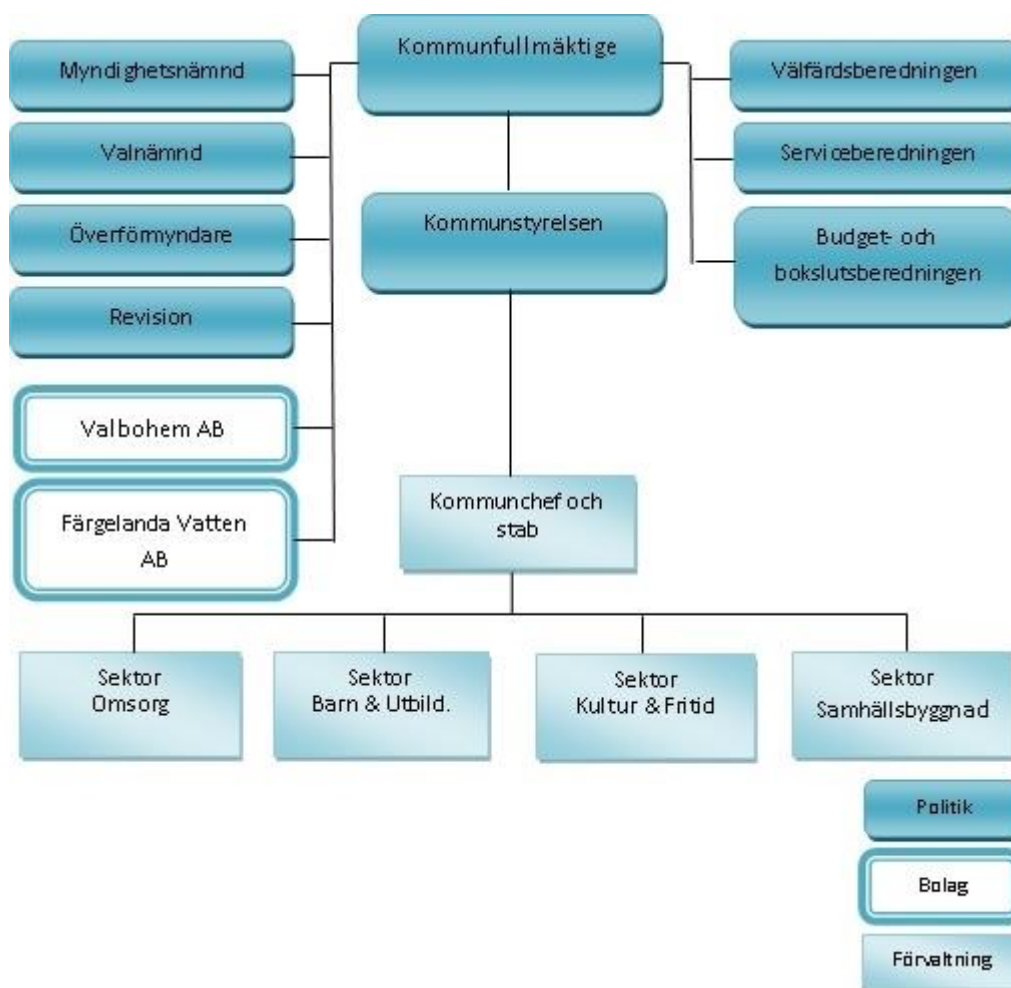
Under året som gått har kommunen ställts inför stora utmaningar, utmaningar som kräver kontroll och styrning och ledning på ett medvetet och effektivt sätt. Liksom de flesta andra kommuner har flyktingfrågorna påverkat kommunen på många olika sätt. För flera yrkesgrupper har arbetet varit väldigt intensivt men intrycket är trots detta att man utfört ett mycket gott arbete och lyckats hitta lösningar även på svåra frågor, frågor som ofta måste lösas väldigt snabbt. Kommunen har utökat boendekapaciteten för barn utan vårdnadshavare och planering finns för att i framtiden kunna ta hand om den allra största delen av dessa barn på hemmaplan. Med mycket kort varsel öppnades ett s.k evakueringsboende för asylsökande i Tallbackens lokaler i Högsäter. Detta skedde på direkt uppmaning från regeringen i ett skede när flyktingar som kommit till Sverige inte alltid kunde erbjudas tak över huvudet.

Förutom utmaningen inom flyktingområdet har det under året som gått visat sig att det finns stor obalans i budgeten för de båda stora sektorerna barn och utbildning samt sektor omsorg. Denna obalans har funnits sedan ett antal år men aldrig åtgärdats utan den har täckts i bokslutet av flera s.k " engångsintäkter " ex. återbetalning från AFA-försäkringen och / eller överskott i andra sektorer. Inför budgetåret 2016 fick därför förvaltningen i uppdrag att ta fram åtgärder för att anpassa verksamheten till givna ekonomiska ramar. I november visade det sig dock att kommunen erhöll ännu en "engångsintäkt", denna gång ett statligt bidrag på cirka 13 mnkr som kompensation för integrationsarbetet. De åtgärdsförslag som togs fram inför 2016 kommer trots detta att behöva verkställas inför budgetåret 2017 , med stor sannolikhet dessutom ett antal ytterligare åtgärder som kommer att tas fram i det nyligen påbörjade mål och resursarbetet med sikte på 2017.

Lars-Göran Berg, kommunchef

Organisationsschema

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter, valda av folket i de allmänna valen vart fjärde år. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2014-2018:

- Socialdemokraterna: 11 mandat
- Centerpartiet: 7 mandat
- Sverigedemokraterna: 5 mandat
- Moderaterna: 3 mandat
- Folkpartiet: 2 mandat
- Kristdemokraterna: 2 mandat
- Vänsterpartiet: 1 mandat

Politikerna är uppdragsgivarna

Det är politikerna i Färgelanda kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anger inriktningen för kommunens verksamheter, vad som ska prioriteras och genomföras. De styr kommunen genom att sätta upp mål, ge uppdrag och genom att fördela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

De kommunanställda är verkställande

Det är de anställda, medarbetare och chefer som ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att återredovisa detta till uppdragsgivarna – politikerna.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Kommunens årsredovisning avlämnas av Kommunstyrelsen till Kommunfullmäktige och vänder sig i första hand till kommunfullmäktige och förtroendevalda i kommunen.

Syftet med årsredovisningen är att ge information om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Den innehåller en förvaltningsberättelse med bland annat avstämning av finansiella mål och mål för verksamheterna, ekonomisk redovisning samt respektive sektors redovisning av sin verksamhet och ekonomi samt en koncernredovisning innefattande kommunala bolag.

Förhoppningen är att årsredovisningen även ska vara av intresse för kommuninvånare och andra intressenter i omgivningen.

Kommunens vision är **Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i prioriterade inriktningar med uppdrag och direktiv. Inriktningsmålen knyts till Kommunstyrelsen och uppdragen och direktiven fördelas på beredningarna och Kommunstyrelsen. Förvaltningens sektorer fastställer effektmål för att mäta och redovisa hur de arbetar mot de övergripande målen. I årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för de mål där det är möjligt.

Måluppfyllelse

Kommunens verksamheter har arbetat på ett sådant sätt att merparten av Kommunfullmäktiges antagna inriktningsmål, i allt väsentligt, har uppnåtts under året och att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas, även om resultatmålet inte uppnås under det enskilda året. Det genomsnittliga resultatet under den senaste treårsperioden, uppfyller däremot kravet på god ekonomisk hushållning.

Bolag

I koncernredovisningen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB och Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Från och med 2013 bedriver kommunen VA-verksamheten (Vatten och Avlopp) i Färgelanda Vatten AB, ett separat bolag, som i sin tur samverkar med Uddevalla kommun och Munkedals kommuns VA-bolag, i det gemensamma bolaget VästVatten AB. Gatersbyn 120 Fastighets AB är ett vilande bolag, där ingen verksamhet har bedrivits under året.

Bolagens redovisning återfinns i separata avsnitt.

Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslandskommunernas kommunalförbund, Norra Älvsborg Räddningstjänstförbund, Dalslands Turist AB samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Dessa verksamheter redovisas separat och ingår inte i kommunens delårsrapport.

Befolkning

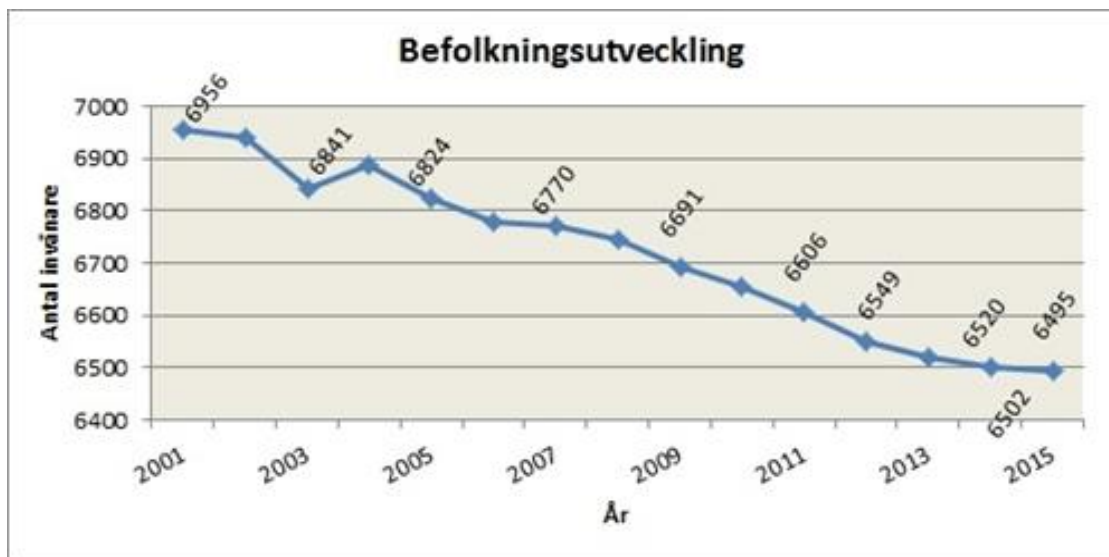
Den sista december 2015 uppgick Sveriges befolkning till 9 851 017 personer, vilket är en ökning med 103 662 personer jämfört med året innan. Folkökningen är den största som någonsin uppmätts mellan två enskilda år.

Färgelandas befolkning uppgick den sista december till 6 495 invånare. Jämfört med 2014 innebär det en minskning med 7 invånare. Under året flyttade 400 personer in till kommunen, vilket var 8 färre än 2014. Av dess kom 274

personer från det egna länet, 34 personer från övriga Sverige samt 92 från utlandet. Antalet personer som flyttade från kommunen under 2015 var 406, vilket var 13 färre än 2014. Av dessa flyttade 314 inom det egna länet, 80 till övriga Sverige samt 12 till utlandet. Totalt innebär detta att kommunens flyttnetto uppgick till - 6 för 2015 vilket var en förbättring från föregående år.

Under 2015 föddes 61 barn, 6 färre än 2014. Antalet avlidna invånare uppgick till 66, 10 färre än 2014. Födelsenetto för Färgelanda kommun var därmed - 5 personer 2015.

Omvärldsanalys

Den internationella tillväxten återhämtar sig gradvis efter några år av långsamutveckling men återhämtningen är relativt trög, enligt SKLs oktoberrapport. Den svenska ekonomin befinner sig sedan några år tillbaka i en konjunkturåterhämtning och de närmaste åren väntas en konjunkturrell balans. Tillväxte i den svenska ekonomin gör att sysselsättningen ökar och att arbetslösheten minskar. SKLs prognos visar trots minskad arbetslöshet, starka inkomstökningar och växande befolkning, så har hushållens konsumtion utvecklats betydligt sämre än förväntat under året som gått.

SCBs senaste befolkningsframskrivning visar på en ökning av befolkningen vilket till stor del förklaras av ökningen av flyktingsinvandring.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunalagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet reellt oförändrat.

Kommunfullmäktige har satt resultatmålet exklusive jämförelsestörande poster till mellan 1,5 och 2,5 procent för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Kommunen uppfyller inte målet om god ekonomisk hushållning för 2015. För den senaste treårsperioden uppgår resultatet exklusive jämförelsestörande poster till 2,7 procent, vilket innebär att kommunen kan anses nå god ekonomisk hushållning.

Balanskravet

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen i senaste årsredovisning visar att kommunen klarar balanskravet.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010-2012 har 14,5 mnkr avsatts till resultatutjämningsfonden. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade.

RUR kan användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat om det samtidigt råder lågkonjunktur. SKLs bedömning är att 2015 inte kan betraktas som lågkonjunktur, vilket innebär att det inte är möjligt att ta RUR i anspråk under året.

Balanskravsutredning

Belopp i tkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Årets resultat enligt RR	123	12 372	22 517	13 344	12 719	-78 401
- Samtliga realisationsvinster	0	-145	-555	-975	-66	-40
+ Realisationsförluster med undantagsmög	0	0	0	0	2 352	688
+ - Synnerliga skäl	0	0	0	0		69 216
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	123	12 227	21 962	12 369	15 005	-8 537
Reservering av medel till RUR				-14 575		
Användning av medel från RUR						
Årets Balanskravsresultat	123	12 227	21 962	-2 206	15 005	-8 537

Kommunens resultat

Färgelanda kommun redovisar ett positivt resultat även för 2015.

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för år 2015 på +123 tkr. Resultatet påverkas positivt med 2 690 tkr avseende återbetalning av tidigare års AFA- premier.

Årets resultat är lägre än föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 12 372 tkr. Årets resultat är 6 261 tkr lägre än det budgeterade resultatet på 6 384 tkr.

För koncernen uppgår årets resultat till +326 tkr.

Måluppfyllelse av resultatmål

Årets resultat budgeterades ursprungligen till 6 384 tkr. Årets utfall på 123 tkr motsvarar 0,1 procent av skatteintäkter och bidrag vilket innebär att kommunen inte uppfyller det finansiella resultatmålet för 2015.

Framtidsutsikter

Förutsättningarna för den kommunala verksamheten är både förutsägbara och oförutsägbara på samma gång, vissa faktorer utvecklar på ett sätt som kan planeras medan andra faktorer kan variera kraftigt. Den långsiktiga demografiska förändringen och befolkningsförändringar som en följd av årets ökning av flyktingmottagning samt förväntningar på innehållet och kvaliteten på välfärdstjänster innebär att kommunen står inför stora utmaningar framöver.

Kommunens har under de senaste åren lyckats stärka sitt ekonomiska resultat och är därför relativt väl rustat för att möta kommande utmaningar.

De senaste årens relativt låga investeringsnivå gör att det finns en risk för att investeringsbehovet kan komma att öka de närmaste åren.

Kostnadstrycket på kommunsektorn beräknas att öka starkt de kommande åren, vilket gör att det kan komma att krävas både nya åtgärder och skattehöjningar.

Driftsredovisning

Belopp i tkr	Netto 2014	Kostnad	Intäkt	Netto 2015	Budget 2015	Avvikelse
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet						
<i>Kommunfullmäktige</i>	-2 910	-2 991	320	-2 671	-3 342	671
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-19 940	-32 564	1 906	-30 658	-32 468	1 810
<i>Sektor Barnomsorg / Utbildning</i>	-130 522	-168 818	19 339	-149 479	-144 716	-4 763
<i>Sektor Omsorg</i>	-113 864	-191 759	70 560	-121 199	-114 568	-6 631
<i>Sektor Kultur och Fritid</i>	-13 506	-13 327	1 668	-11 659	-12 049	390
<i>Sektor Samhällsbyggnad</i>	-41 100	-69 591	44 983	-24 608	-27 265	2 657
Summa verksamheten	-321 842	-479 050	138 776	-340 274	-334 408	-5 866
Finansiering						
	-574	-68 134	68 525	391	-1 513	1 904
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-45 373	-48 280	0	-48 280	-45 588	-2 692
- Pensionskostnader	-16 090	-19 804	0	-19 804	-17 675	-2 129
- Personalkostnadspåslag (PO)	57 973	0	61 689	61 689	57 940	3 749
- Intern ränta	3 704	0	3 655	3 655	3 867	-212
- Övrigt	-788	-50	3 181	3 131	-57	3 188
Summa efter finansiering	-322 416	-547 184	207 301	-339 883	-335 921	-3 962
Skatteintäkter	237 106	0	245 752	245 752	247 366	-1 614
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	84 338	-7 509	89 902	82 393	83 611	-1 218
Kommunal fastighetsavgift	11 765	0	11 365	11 365	11 729	-364
Regleringsbidrag	1 518	-251	488	237	1 187	-950
Finansiella intäkter	1 324	0	929	929	1 412	-483
Finansiella kostnader	-1 263	-670	0	-670	-3 000	2 330
TOTALT	12 372	-555 614	555 737	123	6 384	-6 261

Driftsredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

I sektorernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar.

Verksamhetens nettokostnader överstiger budgeten med 1,2 procent..

Kommunens målarbetare

Kommunen arbetar med att styra mot uppsatta mål utvecklas kontinuerligt och uppföljningen av måluppfyllelsen av de olika målnivåerna är integrerat i årsredovisningen enligt nedanstående struktur.

Kommunens vision är **Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i inriktningsmål med uppdrag och direktiv. Inriktningsmålen knyts till Kommunstyrelsen och uppdragen och direktiven fördelas på beredningarna och Kommunstyrelsens förvaltning. Kommunstyrelsen fördelar aktiviteter kopplade till inriktningsmålen

till berörda sektorer. Förvaltningens sektorer fastställer effektmål för att mäta och redovisa hur de arbetar mot de inriktningsmålen.

På kommunnivå redovisas inriktningsmål kopplade till övergripande mål med en sammanfattande kommentar. För sektorerna redovisas de aktiviteter och de effektmål, som är kopplade till inriktningsmål, där respektive sektor har ett riktat ansvar. Följande symboler visar vilken status respektive sektor bedömt de tilldelade aktiviteterna har.

- Pågående
- Vänteläge
- Försenad
- Ej påbörjad
- Avslutad

Övergripande mål:

Boendeutveckling i hela kommunen

Beskrivning

Människor med engagemang är grunden för att en kommun som Färgelanda skall kunna utvecklas. Boendemiljö företag och föreningsliv är viktiga för utvecklingen. Det engagemang som finns, ska tas till vara för att driva kommunen framåt. Attraktiva boendemiljöer ökar förutsättningarna för inflyttning till kommunen. Planen för landsbygdsutvecklingsområden i strandnära (LIS) områden ger nya möjligheter att skapa attraktiva boenden för kommunens invånare.

Kommunen skall se föreningslivet som en viktig faktor för kommunens framtida utveckling. Fokus skall ligga på barn och ungdomar. Valbohem AB skall erbjuda ett attraktivt boende för alla genom att höja boendekvaliteten på Valbohems befintliga fastighetsbestånd och nybyggnation

Inriktningsmål:

Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden

Kommentar

Översiktsplanen har aktualiserats och planering pågår för att prioritera och genomföra den fortsatta planprocessen, bland annat med att ta fram en bostadsförsörjningsplan samt att förtydliga ägardirektiven till Valbohem.

Utbyggnaden av fibernät på landsbygden har fortsatt under året.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Arbeta aktivt för att öka tillgängligheten till bredband och mobiltelefoni i hela kommunen	Samhällsbyggnad	Fibernätverk utbyggt, täcker hela kommunens landsbygd och drivs lokalt.
Aktualisera översiktsplanen i samråd med kommuninvånarna	Samhällsbyggnad	En aktualiserad översiktsplan

Inriktningsmål:

Öka invånarantalet

Kommentar

Till och med 1 november halvåret 2015 har invånarantalet ökat med 13 personer jämför med samma tidpunkt 2014. Dialog har inletts för att hitta exploatörer till de planlaga områden som finns i Översiktsplanen. Arbete pågår för att ta fram en bostadsförsörjningsplan.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden	Samhällsbyggnad	Detaljplanerat nytt bostadsområde i Ellenö. Detaljplanerat nytt bostadsområde i Östersjö-/Sundsbro-området.

Inriktningsmål:

Stimulera föreningslivet och det lokala engagemanget så att fler aktiveras

Kommentar

Under 2014 togs ett nytt regelverk för föreningsbidrag fram. Regelverket gäller från 2015 och har utformats för att stimulera aktiviteter genom höjd aktivitetsersättning.

Antalet aktiviteter har ökad både bland barn, ungdomar och äldre under perioden, vilket visar att regelverket redan har haft avsedd effekt.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utforma föreningsbidragen så att de bidrar till utveckling i kommunen och aktiverar fler barn och ungdomar.	Kultur & fritid	Fler barn och ungdomar aktiveras. Föreningsaktiviteterna ökar i hela kommunen.

Övergripande mål:

Företagarkommun

Beskrivning

Företagen är motorn i samhället och det lokala entreprenörskapet är avgörande för en livskraftig kommun med många arbetstillfällen. Kommunen skall arbeta med entreprenörskap som förhållningssätt och se det som ett naturligt alternativ. Vi vill att bärkraftiga småföretag skall utgöra en viktig del av Färgelandas framtid.

Inriktningsmål:

Kommunens verksamhet konkurrensutsätts och brukaren får ökad valfrihet

Kommentar

Under året har målet inte varit prioriterat.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utreda möjliga verksamheter för konkurrensutsättning.	KS förvaltning & stab	Utredning klar. Verksamheter klara för att konkurrensutsättas. Minskad kommunal förvaltningsorganisation.

Inriktningsmål:

Bli en mer attraktiv företagarkommun med rättvisa villkor för näringslivet

Kommentar

En tjänst som näringslivs-/landsbygdssamordnare har inrättats och rekrytering har skett under perioden. Ett antal aktiviteter för att förbättra företagsklimatet i kommunen har genomförts under hösten 2015.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Undersöka företagsklimatet lokalt.	Samhällsbyggnad	Enkätundersökning har genomförts.
Hålla forum för dialog med kommunens näringsliv, såsom frukostmöten och Färgelanda dagar. Skriftlig information till näringslivet kvartalsvis med relevant info	Samhällsbyggnad	Färgelanda kommun skall klättra i Svenskt Näringslivs ranking.
Jobba aktivt med kompetensförsörjningsfrågor tillsammans med näringslivet.	Samhällsbyggnad	Ökad nivå av kompetensförsörjning

Övergripande mål:

Utvecklande skola & barnomsorg

Beskrivning

Alla barn ska få en trygg uppväxt och ett lärande som leder till goda resultat och ett självständigt liv. Utbildningen ska anpassas så att varje elev ställs inför höga positiva förväntningar och uppmuntras uppnå och sätta nya mål. Det finns inget tak för hur långt våra elever kan nå. Alla elever i grundskolan ska nå sina individuella mål i samtliga ämnen.

Inriktningsmål:

Elever och personal skall ha en trygg miljö

Kommentar

Samarbete sker mellan Barnomsorg och Utbildning och framför allt IFO. Regelbundna möte sker med Västbus (BUP, VC, IFO och Habiliteringen). Nya rutiner för skyndsam uppföljning av frånvaro har införts. Årlig revidering av likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling genomförs på varje enhet.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Sektorsövergripande samverkan för att på ett aktivt sätt motverka mobbing, förtryck och rasism	Barn & utbildning	Eleverna känner sig trygga under sin skolgång. Höjd närvaro i skolan.

Inriktningsmål:

Alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till ett gymnasieprogram

Kommentar

Familjecentralen är igång och har blivit mycket uppskattad. Tillsammans med representanter för näringslivet har en minimiässa med fokus på entreprenörskap genomförts under våren. Det pågår också projektarbete med inriktningentreprenöriellt lärande. Andelen elever som slutade grundskola vårterminen 2015 med behörighet till ett gymnasieprogram uppgick till 49 %.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Familjecentral i Färgelanda kommun	Barn & utbildning	Familjecentral i drift, FO, Öppen förskola, BVC, MVC, mm ingår
Ta fram en plan för ikt-pedagogik inom skolan	Barn & utbildning	Plan antagen. Skolorna är förberedda för att elevdatorer sätts in i undervisningen.
Implementera entreprenöriellt lärande i kommunens grundskolor.	Barn & utbildning	Entrepreneuriellt lärande tillämpas. Plan finns för implementering.
Erbjuda tre språkval.	Barn & utbildning	Språkval erbjuds.
Öka samarbetet mellan skola och näringsliv.	Barn & utbildning	Elever informeras tydligare om det lokala näringslivet. Plan finns för hur samarbete skall stärkas.
Välfärdsberedningen: Utarbeta skol- och barnomsorgstrategi som bidrar till utveckling enligt kommunens övergripande mål.	KS förvaltning & stab	Strategi finns för hur utbud och efterfrågan ser ut samt hur valfrihet skall tillgodoses på 10 års sikt.

Inriktningsmål:

Erbjuda valfrihet inom skola och barnomsorg i hela kommunen

Kommentar

Policydokumentet har under året utvecklats och reviderats i samverkan med kommunens fristående verksamheter.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Nya avdelningar skall i första hand drivas av externa utförare.	KS förvaltning & stab	Barnomsorgen liksom valfriheten stärks upp i södra kommundelarna.
Upprätta ett policydokument över ersättnings till fristående verksamhet för att underlätta	KS förvaltning & stab	Policydokument finns antaget

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
etablering av dessa.		

Övergripande mål:

Omsorg med valfrihet och värdighet

Beskrivning

Framtidens äldreomsorg bygger på att man ges möjlighet att bo kvar i sin hemmiljö så länge som möjligt. Vi ska via hembesök, förebyggande arbete och ökad kompetens i ett tidigt skede upptäcka ev. behov. Det skall finnas trygghets/seniorboende för de som vill flytta till en anpassad bostad som ett komplement till det särskilda boendet. Den enskilde individen i behov av hjälp skall mötas med respekt och värdighet.

Inriktningsmål:

Utveckla det förebyggande arbetet för att möta brukarens behov på bästa sätt

Kommentar

Förstärkning har gjorts inom sektor Omsorg för skapa fler hemmaplanslösningar genom att öka förebyggande insatser och insatser för att öka antalet familjehem i kommunen.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utveckla arbetet med förebyggande insatser inom IFO	Omsorg	Insatser förebyggs/undviks. Finansiella mål uppnås.
Arbetar långsiktigt strategiskt för hemmaplanslösningar inom IFO	Omsorg	Minskat antal institutionsplaceringar
Långsiktig plan för familjehem och jourhem	Omsorg	Plan finns antagen

Inriktningsmål:

Utveckla aktivitetsformer tillsammans med de äldre

Kommentar

Kommunens nya regelverk för föreningsbidrag som också innefattar aktiviteter för personer som är 65 år och äldre och bedöms ha ökat antalet aktiviteter för denna grupp.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Erbjuda utevistelse	Omsorg	Alla ska ha möjlighet till utevistelse inom äldreomsorgen
Utvecklat arbete med sysselsättning och naturliga mötesplatser för kommunens äldre.	Omsorg	I samarbete med pensionsorganisationerna erbjuds sysselsättning och mötesplatser.

Inriktningsmål:

Äldre erbjuds alternativa boendeformer

Kommentar

Boendeformer anpassade för olika behov finns i kommunen

Övergripande mål:

Miljökommun

Beskrivning

Det är viktigt att väga in miljöfrågorna i alla delar av kommunens verksamhet. Riksdagens har 16 övergripande miljömål bör beaktas i arbetet. Kommunen har minskat sin energiförbrukning men arbetet behöver fortsätta. Visionen är att mer förnybar el kan produceras i kommunen men även konsumeras av kommunen.

*Inriktningsmål:***Samhällsplanera långsiktigt och överlämna ett hållbart arv till kommande generationer***Kommentar*

Arbetet med bostads- och lokalförsörjningsplaner samt underhållsplaner har varit föremål en översyn och har påbörjats under året.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Ta fram en fastighetsplan tillsammans med en långsiktig plan för underhåll och lokalförsörjning	Samhällsbyggnad	Planer finns fastställda
Vid samhällsplanering och bygglovsgivande skall hänsyn tas till riksdagens antagna miljömål	Samhällsbyggnad	I alla beslut tas hänsyn till riksdagens 16 miljömål

*Inriktningsmål:***Främja ett långsiktigt hållbart samhälle samt en giftfri miljö***Kommentar*

Arbete med framtagande av VA-strategi och revidering av avfallsplanen att påbörjats under året.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Kommunens egen måltidsverksamhet ska utvecklas för att minska klimatpåverkan	Barn & utbildning	Andelen krav- och rättvisemärkta samt ekologiska varor i måltidsverksamheten skall ha ökat. Utbudet skall matcha säsongsutbudet.
Uppdatera energi- och klimatplanen	Samhällsbyggnad	Antagen uppdaterad plan med nya miljömål för kommunen.

*Inriktningsmål:***Färgelanda kommun ska verka för att fossilfri och miljövänlig energi används i kommunen***Kommentar*

Revidering och uppdatering av klimat- och energiplaner har påbörjats under hösten.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Kontinuerlig energieffektivisering ska ske i kommunens egna lokaler och verksamheter	Samhällsbyggnad	Vid ny-, om och tillbyggnader av kommunens egna lokaler ska energiförbrukningen understiga byggnormens krav med minst 20%
Införa fler cyklar i de kommunala verksamheterna som komplement till bil i tätorterna	KS förvaltning & stab	Cyklar finns att tillgå för verksamheten i tätorterna.

*Övergripande mål:***Demokrati & delaktighet****Beskrivning**

Vår kommun skall präglas av ömsesidigt förtroende, jämställdhet, inflytande och ansvar. Dialog, delaktighet och inflytande i samhället är en grundläggande förutsättning för folkhälsan. Inflytande och möjligheter att påverka den egna livssituationen har ett starkt samband med hälsa och livskvalitet. All verksamhet skall genomföras av ett barnperspektiv enligt FN:s barnkonvention.

*Inriktningsmål:***Vara en attraktiv arbetsgivare***Kommentar*

Andelen heltidsanställda har ökat med fem procentenheter jämfört med föregående år. En översyn av samtliga personalpolitiska policys har påbörjats.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Varje skola ska ta fram en plan för hur elev- och	Barn & utbildning	Plan finns framtagen

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
föräldrainflytande ska stärkas		
Ta tillvara personalens kunskaper och utvecklingsidéer	KS förvaltning & stab	Ökad delaktighet för personalen. Verksamheterna har profileringsmöjlighet och kan friare fördela resurser inom resultatenheten
Jämställda arbetsvillkor och löner för kvinnor och män	KS förvaltning & stab	Ökad jämställdhet bland arbetsvillkoren samt en ökad trivsel
Fler erbjuds heltidstjänster	KS förvaltning & stab	Ökad trivsel

Inriktningsmål:

Ökad dialog med kommuninvånarna

Kommentar

De nya beredningarna har påbörjat sitt arbete och där är medborgardialogen en viktig beståndsdel. Medborgardialog kommer också att ske i olika kommundelar.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Ökat brukarinflytande i kommunens verksamheter	Kultur & fritid	Brukare kan och vill påverka kommunens verksamhet i högre grad
Beredningarnas arbete med utvecklingsplaner skall ske i dialog med kommuninvånarna	Samhällsbyggnad	Dialog i olika former förs med kommuninvånarna kring planarbete

Övergripande mål:

Ekonomi i balans

Beskrivning

En stabil ekonomi är nödvändig för att få reformutrymme, bättre möjligheter att utveckla kommunen och nå uppsatta mål.

Inriktningsmål:

Årets resultat skall vara 1,5-2,5 % av skatter och avgifter

Kommentar

Under perioden uppnås inte resultatmålet och resultatet för helåret uppgår till 0,04 procent, vilket är sämre än budget.

Verksamheterna inom Barnomsorg och Utbildning samt Omsorg visar på underskott jämfört med budget.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Att anpassa varje verksamhet till ekonomin	KS förvaltning & stab	Verksamheterna håller angivna budgetramar

Inriktningsmål:

En långsiktigt hållbar verksamhet med ekonomi i balans

Kommentar

Kommunens har ett positivt resultat för året, bland annat beroende på engångsintäkter i form av återbetalning av AFA-premier.

De finansiella målen för likviditet och soliditet uppnås under 2015.

Aktivitet	Ansvarig sektor	Förväntat resultat
Utveckla resurs-fördelningsmodeller och möjligheter till resultatenheter	KS förvaltning & stab	Resursfördelningsmodeller har införts liksom ett ökat antal resultatenheter
Ta fram en strategi för en långsiktigt hållbar ekonomi i balans med utvecklingsmöjlighet för kommunen	KS förvaltning & stab	Resultat skall vara 2-3 % av skatter och avgifter och kommunens soliditet skall på sikt uppnå 40 %
Se över reglerna för investeringar och avskrivningar	KS förvaltning & stab	Tagit fram nytt regelverk och policy för investeringar samt avskrivningar

Personalredovisning

Anställda

Med anställda avses i detta avsnitt antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har flera anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade.

Antal anställda

St	2015	2014	2013	2012	2011
Tillsvidare	426	409	420	421	421
<i>Kvinnor</i>	366	352	342	374	373
<i>Män</i>	60	57	42	47	48
Visstid	55	42	37	47	38
<i>Kvinnor</i>	41	31	23	28	23
<i>Män</i>	14	11	14	14	15
Total	481	451	457	463	459
<i>Kvinnor</i>	407	384	401	402	396
<i>Män</i>	74	68	56	61	63

Antal anställda per sektor den 31 december 2015 var enligt nedan:

Antal anställda per sektor

St	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	191	170	21
<i>Kvinnor</i>	164	147	17
<i>Män</i>	27	23	4
Omsorg	222	196	26
<i>Kvinnor</i>	206	185	21
<i>Män</i>	16	11	5
Samhällsbyggnad	25	18	7
<i>Kvinnor</i>	8	7	1
<i>Män</i>	17	11	6
Kultur & Fritid	17	16	1
<i>Kvinnor</i>	10	9	1
<i>Män</i>	7	7	0
Stab	26	26	0
<i>Kvinnor</i>	18	18	0
<i>Män</i>	8	8	0
Total	481	426	55

Sysselsättningsgrad

Den 31 december 2015 arbetade 67% av kommunens tillsvidare- och visstidsanställda heltid, vilket är 5% bättre än 2014.

Sysselsättningsgrad

St	2015	2014	2013	2012	2011
Heltid	322	280	276	284	296

St	2015	2014	2013	2012	2011
<i>Kvinnor</i>	256	221	220	227	221
<i>Män</i>	66	59	56	57	75
75 - 99%	118	118	116	108	125
<i>Kvinnor</i>	112	114	111	104	120
<i>Män</i>	6	4	5	4	5
< 75%	41	53	52	58	72
<i>Kvinnor</i>	38	49	47	52	66
<i>Män</i>	3	4	5	6	6
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	67	62	62	63	60

Färgelanda kommun har som målsättning att öka sysselsättningsgraden och på sikt även andelen heltidstjänster. Flest deltidstjänster återfinns inom sektor Omsorg, men andelen heltidstjänster inom sektorn har glädjande nog ökat från 42% till 49% 2015 jämfört med föregående år.

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

St	2015	2014	2013	2012	2011
Heltid	109	86	85	93	91
<i>Kvinnor</i>	94	75	73	81	75
<i>Män</i>	15	11	12	12	16
75 - 99%	90	94	90	81	86
<i>Kvinnor</i>	89	92	88	79	84
<i>Män</i>	1	2	2	2	2
< 75%	23	29	30	36	41
<i>Kvinnor</i>	23	29	30	36	41
<i>Män</i>	0	0	0	0	0
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	49	42	44	44	42

Åldersstruktur

Medelåldern för kommunens tillsvidareanställda är 50 år och för visstidsanställda 39 år.

Åldersfördelning per sektor

Sektor	<39 år	40-49	50-59	>60 år
Barn & Utbildning	44	48	59	41
<i>Kvinnor</i>	37	43	51	33
<i>Män</i>	7	5	8	8
Omsorg	45	63	68	43
<i>Kvinnor</i>	39	62	62	41
<i>Män</i>	6	1	6	2
Samhällsbyggnad	10	4	5	7
<i>Kvinnor</i>	3	1	2	2
<i>Män</i>	7	3	3	7
Kultur & Fritid	4	3	7	4
<i>Kvinnor</i>	4	0	4	2
<i>Män</i>	0	3	3	2
Stab	5	7	8	6
<i>Kvinnor</i>	3	4	6	5

Sektor	<39 år	40-49	50-59	>60 år
<i>Män</i>	2	3	2	1
Total	108	125	147	101
Andel (%) av totalt antal anställda	22	26	31	21

Löner

Medellönen i kommunen den 31 dec 2015 är 27 342 kronor, en höjning med 690 kronor eller 2,59% jämfört med föregående år. Medellönen bland männen är 30 098 kronor och har ökat med 941 kronor eller 3,23% och bland kvinnorna är medellönen 26 881 kronor, vilket innebär en höjning med 616 kronor 2,35%. Chefer samt arbetsterapeuter och fysioterapeuter var prioriterade grupper vid 2015 års löneöversyn och gav ett utfall på 4% resp 6%.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland kommunens anställda har ökat över tid. Mellan 2014 och 2015 har den totala sjukfrånvaron ökat med 0,9%. Långtidsfrånvaron utgör en stor andel av den totala sjukfrånvaron och satsningen på rehabilitering fortgår, men 2015 har även korttidsfrånvaron varit i fokus. Den korta sjukfrånvaron med många sjuktillfällen är dyr för arbetsgivaren och nya rutiner för sjukanmälan samt tidiga insatser har införts under året.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetad tid

%	2015	2014	2013	2012	2011
Sjukfrånvaro totalt	8,1	7,7	6,7	6,6	5,4
<i>Kvinnor</i>	8,3	7,6	7,1	7,6	5,9
<i>Män</i>	6,8	4,9	4,1	3,9	2,1
varav korttidsfrånvaro	2,6	2,6	2,6	2,5	2,4
<i>Kvinnor</i>	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5
<i>Män</i>	2,5	2,5	2,5	2,4	2,3
Sjukfrånvaro					
<i>29 år och yngre</i>		4,2	3,3	4,0	4,7
<i>30 -49 år</i>		5,6	6,4	6,8	4,5
<i>50 år och äldre</i>		9,0	7,3	7,4	5,9
Total	8,1	7,7	6,7	6,6	5,4

Arbetsmiljö

Det ekonomiska utfallet för företagshälsovårdstjänster har under 2015 varit 558 tkr.

Med anledning av den stigande sjukfrånvaron har merparten använts till rehabilitering. Den korta sjukfrånvaron har varit i fokus och medarbetare med flera sjuktillfällen har varit föremål för tidiga insatser.

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation	2%	11%	1%	15%
Grupp	0%	1%	0%	1%
Individ	74%	9%	2%	84%
Totalt	76%	21%	3%	100%

Personalrörlighet

Med personalomsättning menas här det totala antalet tillsvidareanställningar som upphört under den senast 12-månadersperioden ställt mot antalet tillsvidareanställda under samma period. Den totala personalomsättningen var 10,2%

Personalavgångar

Av totalt 49 avgångar under 2015 var 10 p g a ålderspension. 3 av de 49 var chefer.

Sektor	Stab	Barn & utb	Samhällsbygg	Omsorg	Kultur & Fritid
Total	2	22	1	22	2

Folkhälsa och välfärd

Hälsa och välfärd kan ses som en resurs för individen och som ett välfärds mål för samhället.

Vi vet att denna resurs är ojämnt fördelad och det övergripande målet med folkhälsoarbetet är därför att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen.

Människors hälsa och välbefinnande bestäms av många faktorer i en komplex helhet med dels individuella faktorer såsom ålder, kön, arv, socialt sammanhang, livsstil och levnadsvanor, och dels påverkan från det samhälle vi lever i. Det är därför nödvändigt att se människan i sitt totala livssammanhang och i hela sin omgivning. Den nationella folkhälsopolitiken med nedanstående 11 målområden, tillika bestämningsfaktorer och indikatorer, bidrar med vetenskapliga underlag och är en strukturell utgångspunkt för både Västra Götalandsregionen och kommunens folkhälsoarbete. De sex första målområdena handlar om livsvillkoren, dvs. de förhållanden i omgivningen och samhället som i första hand påverkas av opinionsbildning och politiska beslut. De fem sista målområdena rör livsmiljöer och levnadsvanor, vilka är faktorer som individen själv i hög grad påverkar men där den sociala miljön ofta spelar en mycket stor roll. De nationella folkhälsomålen är:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barn och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel.

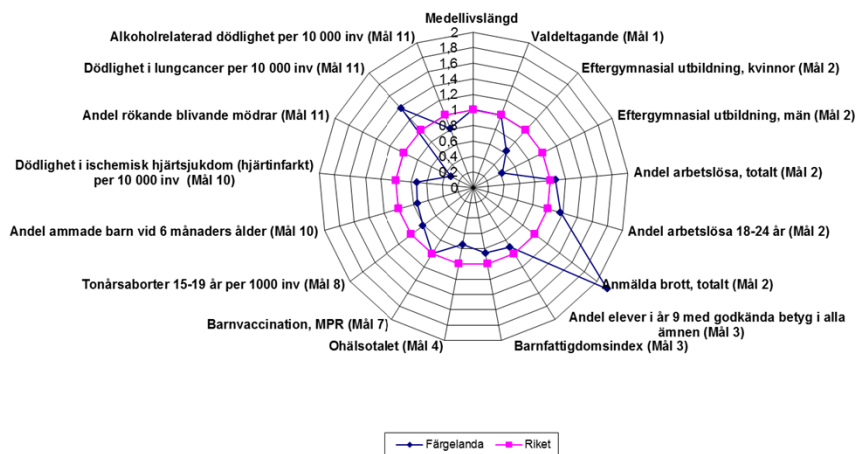
Diagrammet nedan, som utgör Välfärdsindex för 2015, är baserat på de nationella folkhälsomålen. Statistikuppgifterna är hämtade från bl. a. Folkhälsomyndigheten och visar utvecklingen av välfärden och folkhälsan i kommunen inom några utvalda områden. De nyckeltal i diagrammet som för Färgelanda kommun ur hälsosynpunkt är bättre än rikets får värden högre än 1 och hamnar utanför den markerade ringen för riket. Tal som hamnar innanför denna ring tyder på sämre folkhälsa eller utgångspunkt för folkhälsa. Det är viktigt att ha i åtanke att när det gäller all statistik som visar resultatet i en liten befolkningsgrupp så kan ett fåtal personer ge ett relativt stort procentuellt utfall.

Invånarantalet i Färgelanda kommun var den 31 december 2015 6 495 personer, vilket är en minskning med endast 7 person under 2015. Glädjande nog så håller trenden med en allt ökande generell medellivslängd i sig och ligger under perioden 2010-2014 i kommunen på 82,4 år, jämfört med rikets 81,8 år. Männens förväntade antal levnadsår vid födseln är i kommunen 80,5 år jämfört med rikets 79,9 år, medan motsvarande siffror för kvinnorna i kommunen har ökat med 0,9 år och ligger på 84,3 år, vilket även det är högre än rikets 83,7 år.

Ytterligare positiva trender i Välfärdsindexet för 2015 är bl. a. att arbetslösheten fortsatt ligger på en lägre nivå än riket, både när det gäller ungdomar 18-24 år och för samtliga åldersgrupper 16-64 år, att andelen anmälda brott minskar och ligger långt under rikets nivå, samt att andelen barnvaccinationer (MPR) är fortsatt hög och ligger på rikets nivå.

Välfärdsindex för 2015
med utgångspunkt från de nationella folkhälsomålen

En god folkhälsa är en av byggstenarna när det gäller tillväxt och hållbar samhällsutveckling. Utmaningen på samhälls nivå är att skapa stödjande miljöer och goda livsvillkor som kan utjämna skillnaderna i hälsa, så att kommuninvånarna i alla åldrar ges förutsättningar för en god hälsa och hög livskvalitet.

Folkhälsorådets beslutade inriktningsmål är att utveckla det tvärsektoriella folkhälsoarbetet med hälsofrämjande insatser kring de tre prioriterade insatsområdena övervikt och fetma, psykisk ohälsa samt barn och ungdom, och under 2015 har totalt tjugotvå olika projekt bedrivits med bidrag från Folkhälsorådet.

Miljöredovisning

Miljöledning

Den miljörevision som genomfördes under 2015 har sammanställts och rekommendationer till att ta fram förbättringsåtgärder har presenterats för verksamheternas ledningsgrupper. Främst visade revisionen att förbättringar finns att göra inom området inköp. I de flesta fall följs de avtal som har slutits. Problemet ligger i att utbudet av produkter hos leverantören är så stort och mångfacetterat att det är mycket svårt för den enskilde inköparen/beställaren att vid varje enskilt avrop följa fastställda visioner, policys och rutiner. Exempel på områden som vid inköp påverkar miljö och befolkningen i tillverkningsländerna är IT och elektronik, exempel som direkt påverkar oss i vår verksamhet är förekomsten av skadliga kemikalier - inte minst i textilier, möbler, leksaker och elektronik.

I princip är allt papper som köps in ute i verksamheterna miljömärkt. Endast undantagsvis har vi funnit papper där miljömärkning saknas. Allt kaffe som köps in centralt är miljömärkt. De vanligast förekommande kemisk/tekniska produkter som handtvål och diskmedel i huvudsak miljömärkta. Andelen ekologisk/närproducerad mat har ökat i och med högre ställda krav i livsmedelsupphandlingen. All el som köps in till kommunens fastigheter är förnyelsebar.

En utställning, på temat "Rättvis handel", togs fram under hösten och visades på "Expo" i biblioteket.

Rekommendationer för 2015/2016:
En inköpsgrupp bör skapas med fokus på avrop. Detta för att policydokument och inköpsrutiner ska kunna följas. Personal som har inköps-/avropsfunktion i verksamheterna behöver stöd.
Leverantörerna bör tillhandahålla en nettoprislista där information om varornas miljö- och etiska märkning finns tydligt angiven.
Genomföra miljökonferens våren 2016 med särskilt fokus på kommunens policy för inköp och upphandling samt miljöriktlinje för inköp. Alla verksamhetsansvariga och inköpsansvariga medverkar.
Planera miljöutbildning för verksamheterna med inriktning på inköp/avrop.
För att effektivt hantera miljöåtgärder i den ordinarie verksamheten bör dessa införlivas i den ordinarie verksamhetsplaneringen och med regelbundenhet behandlas i kommunchefens ledningsgrupp.
En ansvarig miljösamordnare (systemansvarig) bör utses på kommunledningskontoret för att hantera samtliga moment i miljöledningssystemet i enlighet med framtaget årshjul.

Naturvård

Arbetet inom detta område har under året dominerats av LONA-projektet; *Vägledning till naturen i Dalsland*, i vilket Dalslands miljökontor är projektledare. Projektet, som beviljades medel av Länsstyrelsen under våren, ska presentera naturen i Dalsland både i bokform och på nätet. Samarbete sker med Naturinformation Ramneverk AB. Alla sex dalslands kommunerna deltar liksom Dalslands Turist AB. Projektet kommer att bli klart våren 2017.

LONA-projektet **Värna skyddsvärda träd**; slutrapporterades och godkändes. Projektet, där 16 kommuner samverkade under flera år, innebar bl.a. utbildning av personal respektive politiker i Dalsland, och informationsfoldrar till markägare respektive allmänheten. Projektet avslutades med att ett symbolträd, en äldre lind, skyddades som naturminne av Bengtsfors kommun och invigningen skedde under våren på Enebackens förskola i Dals-Långed.

LONA-projektet **Inventering av skyddsvärda träd**; slutrapporterades och godkändes. Projektet som administrerades av Dalslands miljökontor med stöd från naturskyddsföreningen resulterade i att 356 skyddsvärda träd inventerades i fem Dalslandskommuner.

LONA-projektet **Insådd av vilda blommor**; slutgodkändes och beviljades en mindre förlängning i projekt **Odling och plantering av vilda blommor i Dalsland** t.o.m. 2017.

Några åtgärder enligt naturvårdsprogrammen återstår men många åtgärder har genomförts bl.a. **Naturkalendern** som sammanställdes i kommunanpassade versioner.

Vattenplanering

Miljökontoret har medverkat i kommunernas remissarbete över Vattenmyndighetens förslag till nytt åtgärdsprogram för sjöar, vattendrag och grundvatten. Regeringen kommer under 2016 att besluta om det nya åtgärdsprogrammet. Miljökontoret har även samordnat kommunernas årliga åtgärdsrapportering till Vattenmyndigheten.

Vatten- & avloppsplanering pågår i Bengtsfors, Dals-Ed och Färgelanda kommuner.

Medverkan sker i Gullmarns vattenråd som arbetar med vattenvårdsfrågor i Örekilsälven och Valboån. Under året har vattenrådet startat projektet Vattnet i skolan som syftar till att stödja skolorna i området att arbeta med vattnet i undervisningen.

Medverkan sker även i Dalbergså/Holmsåns vattenråd. Vattenrådet arbetar bl.a. med att inventera vandringshinder för fisk i hela avrinningsområdet och att förbättra statusen i Teåkersälven och Dalbergsån.

Energi och klimat

Samverkan sker mellan DKKF:s klimat- och energirådgivare och Dalslands Miljökontor genom bl a Dalslandskommunernas ansökan om det nya klimatinvesteringsstödet Klimatklivet.

Under 2015 har Energi- och klimatrådgivningen prioriterat företagsrådgivning och solenergi. Verksamheten arbetar aktivt för att göra energi- och klimatrådgivningen mer tillgänglig för målgrupperna. Detta genom information på hemsidan (www.dalsland.se), samtal, utskick, utredningar, artiklar, annonser m.m.

I samordnarrollen har Energisamverkan Dalsland stöttat och samordnat arbetet med kommunens energieffektiviseringsstrategi. Åtgärder och insatser har initierats, utförts och följts upp. Inrapporterad statistik visar att från 2009 till 2014 har Färgelanda kommun:

- minskat energianvändningen i sina fastigheter från 173 kWh/m² år 2009 till 150 kWh/m² år 2014. En minskning med 13 %.

total energianvändning för fastigheter, transporter och teknisk försörjning har i Färgelanda kommun minskat med 15 % mellan år 2009 och år 2014.

EES-projektet avslutades efter denna inrapportering eftersom det statliga stödet (EES) försvann from 2014-12-31.

Mat och miljö

Uppföljning av miljökraven i gällande livsmedelsavtal har påbörjats. Bearbetning sker av leverantörernas årsstatistik för 6 kommuner (mandat även från Åmål och Säffle) där bl.a. andel ekologiskt, andel fairtrade samt mått på minskad klimatpåverkan tas fram. Verifikationer har krävts in från leverantörerna över hur djurskydds krav och uthålligt fiske har uppfyllts för levererade varor. Resultatet ska presenteras under våren 2016.

Kostcheferna har erbjudits stöd för ytterligare klimat- och miljöanpassning av måltidsproduktionen. Information gavs inför Fairtrade Challenge 15 oktober, varefter flera arbetsplatser/kommuner anmälde sitt deltagande. Generellt sett har rättvisemärkt te och kaffe blivit vanligare på de kommunala arbetsplatserna i Dalsland. Utställningen om Fairtrade i Färgelanda har ytterligare inspirerat till detta.

Ekonomisk redovisning

Övergripande mål

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav och kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning tar sin utgångspunkt i att varje generation ska bekosta den kommunala service som konsumeras och därigenom lämna över en kommun med ett oförändrat finansiellt utrymme till kommande generationer. För att leva upp till detta har kommunen beslutat om tre finansiella mål. Uppföljning av de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning återfinns under respektive avsnitt som redovisar sektorernas verksamhet.

Finansiella mål

För planperioden 2015-2017 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5-2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 10 mnkr.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på längre sikt bör uppgå till 50 procent.
- Under planperioden ska soliditeten vara minst 40 procent.

Årets finansiella mål	Utfall	Budget
Resultat, %	0,0	1,9
Resultat, mnkr	0,1	6,4
Likviditet, mnkr	25,4	> 10,0
Soliditet, %	42,6	40

Under året uppnås inte resultatmålet. För den senaste treårsperioden uppgår resultatet exklusive jämförelsestörande poster till 2,7 procent, vilket innebär att kommunen kan anses nå god ekonomisk hushållning över perioden.

För målen om likviditet och soliditet är utfallet bättre än det kortsiktiga perspektivet i budgeten för 2015.

Periodens resultat

Målsättning:

Resultatet ska uppgå till mellan 1,5 och 2,5 procent av skatter och bidrag. 2015 års resultat budgeteras till 6 384 tkr eller 1,9 procent.

Resultatet för 2015 uppgår till 123 tkr (2014 uppgick resultatet till 12 372 tkr). Resultatet är 6 261tkr sämre än budget. Resultatet motsvarar 0,04 procent av skatter och bidrag.

Kommunen redovisar fortsatt ett positivt resultat, vilket bland annat förklaras av återbetalning av AFA-premier med 2 690 tkr.

Kommunens verksamhetsintäkter uppgår totalt till 95 036 tkr, inklusive AFA återbetalning, (81 235tkr), vilket är 22 272 tkr bättre budget och 13 801 tkr bättre än föregående år.

Verksamhetens kostnader uppgår till 423 994 tkr, (fg år, 392 942 tkr).

Personalkostnaden utgör 230 208 tkr (213 773tkr) och är 14 883 tkr högre än budget. Kostnadsökningen, utöver lönekostnadsökning, beror på en förhållandevis stor, 30 st, ökning av antalet anställda.

Övriga kostnader uppgår till 193 786 tkr (179 169 tkr) vilket är 10 983 tkr mer än budget.

Årets avskrivningar uppgår till 10 924 tkr (10 709 tkr). De senaste årens investeringsnivåer medför endast små förändringar av kostnaden för avskrivningar, vilket har varit 367 tkr över än budget.

I respektive sektorsavsnitt redovisas förklaringar till budgetavvikelser mer detaljerat.

Resultatet för 2015 har påverkats positivt med 2 690 tkr mnkr avseende återbetalning av tidigare års AFA- premier. Återbetalningen av försäkringspremier utgör en jämförelsestörande post vid jämförelser vid utveckling över tid, vid jämförelse med föregående år så påverkar den i samma omfattning och ingår i jämförelsen. Efter justering för denna jämförelsestörande post är resultatet för året -2 567 tkr, vilket är 8 951 tkr sämre än budget.

Koncernen

Koncernen redovisar ett positivt resultat med 326 tkr. Föregående år uppgick koncernens resultat till 12 648 tkr.

Valbohem AB redovisar ett positivt resultat med 210 tkr efter skatt. Färgelanda Vatten AB redovisar ett nollresultat, efter ett underuttag på 190 tkr från VA-kollektivets fond. Det vilande bolaget Gatersbyn 120 Fastighets AB redovisar ett negativt resultat på -7 tkr.

Nettokostnader och nettokostnadssandel (%)

	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2014
Verksamheten	89,9	93,1	96,8
Avskrivningar	3,2	3,2	3,2
Finansnetto	0,1	0,0	-0,1
Resultat	6,9	3,7	0,0

Verksamheternas nettokostnader uppgår till 339 882 tkr. Det är en ökning 17 466 tkr jämfört med föregående år. För 2015 innehåller nettokostnaderna återbetalning från AFA med 2 690 tkr.

Nettokostnadsökningen är 5,4 procent för 2015. Under perioden 2012-2015 har nettokostnadsökningen varit i genomsnitt 2,2 procent per år, vilket är något högre än SKLs prisökningsindex för perioden.

Årets ökning av skatteintäkter och bidrag uppgår till 1,6 procent.

Nettokostnadssandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som den löpande driftsverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av lån eller finansiering av investeringar.

Skatter och statsbidrag

Skattesatsen för 2015 har uppgått till 22:26 per skattekrona.

Skatteintäkter, fastighetsavgifter samt skatteutjämningsbidrag uppgår totalt till 339 747 tkr, vilket är 4 146 tkr mindre än budget och 5 020 tkr högre än föregående år.

Skatteintäkterna och skatteutjämningsbidrag har under året ökat med 5 420 tkr jämfört med föregående år och uppgår till 328 382 tkr. Det är en minskning med 3 782 tkr jämfört med budgeten, främst beroende på en sämre befolkningsutveckling än budgeterat.

Fastighetsavgiften uppgick till 11 365 tkr, vilket är 364 tkr lägre än budget och 400 tkr lägre än föregående år.

Finansnetto

Finansnettot är positivt och uppgår till 259 tkr (61 tkr, fg år) vilket är i bättre än budget. De finansiella kostnaderna uppgår till 670 tkr, vilket är 2 330 tkr lägre än budget och de finansiella intäkterna uppgår till 929 tkr, vilket är 483 tkr lägre än budget, varav 437 tkr är ränteintäkter från Färgelanda Vatten AB och 352 tkr är borgensavgift från Valbohem AB. Kommunen har utfärdat en revers till FVAB i samband med att VA-verksamheten fördes över till bolaget.

Räntekostnader och ränteintäkter har på kommunens lån och utlåning till Färgelanda vatten har

minskat i takt med sjukande räntenivåer. Genomsnittsräntan på kommunens lån var vid årsskiftet 1,0 procent.

Kommunen tar ut borgensavgift och räntor på lån och reverser av de kommunala bolagen. Avkastningskrav på insatt kapital i de kommunala bolagen tas inte ut.

Anläggningstillgångar

Budgeterade och påbörjade investeringar redovisas i separat tabell. Årets investeringar uppgår till 9 764 tkr. Merparten av investeringarna sker inom sektor Samhällsbyggnad som har fortsatt med åtgärder för energieffektivisering med 2 328 tkr, i huvudsak på Valboskolan. Under året har också bredbandsutbyggnaden på landsbygden fortsatt och 1 945 tkr har investerats. Projekt har påbörjats med att anpassa Björnhuset för nya hyresgäster. Detta medför investeringar som hyresgästerna betalar i form av ökad hyra.

Årets investeringsutrymme på 20,0 mnkr varav beslutade investeringar på 22,6 mnkr. Flera av de beslutade investeringarna har inte genomförts eller påbörjats under året, utan investeringsmedlen behöver föras över till 2016.

Planenliga avskrivningar av kommunens tillgångar har under året skett 10 924 tkr jämfört med 10 709 tkr föregående år. Beloppet påverkas av när under året investeringsobjekten är färdigställda.

Från med 2014 har nya investeringar i befintliga anläggningstillgångar hanterats enligt komponentavskrivningsmetoden. Befintliga anläggningstillgångars restvärde har inte delats upp i olika komponenter, då de har bedömts att inte utgöra väsentliga värden. Kommande investeringar i anläggningar kommer att hanteras enligt Redovisningsrådets rekommendationer.

Likviditet

Målsättning:

Kommunens likviditet ska överstiga 10 miljoner kronor.

Likviditet är ett mått på kommunens kortfristiga betalningsberedskap.

Kommunens likviditet är fortsatt god. Likviditeten vid årsskiftet uppgick till 25 360 tkr, vid förra årsskiftet uppgick den till 19 768 tkr.

Det innebär att den kortfristiga betalningsberedskapen är god och att målet uppnås med god marginal.

Koncernens likviditet uppgår till 31 829 tkr (37 010 tkr), inklusive bolagen.

Eget kapital

Kommunens egna kapital har genom årets resultat ökat med 123 tkr till totalt 110 714 tkr. Av det egna kapitalet avsattes under 2013 avsattes 14 575 tkr till en resultatutjämningsreserv.

Syftet med en resultatutjämningsfond är att kunna täcka eventuella balanskravsunderskott som kan uppstå vid en lågkonjunktur.

Koncernen

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade för 1998 som redovisas som ansvarsförbindelser och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen.

Kommunens kostnader för pensioner uppgick till 19,7 mnkr, jämfört med 16,1 mnkr föregående år, inklusive avsättningen för löneskatt..

Ansvarsförbindelsen d.v.s. pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen uppgick vid årsskiftet till 161,1 mnkr (165,9), vilket är en minskning med 4,8 mnkr.

Förändringen mellan åren beror främst på avslutade och tillkommande anställningar, största delen förklaras av ökad pensionsavsättning. Orsaken är att aktiva förtroendevalda är med i beräkningen. Dessutom har försäkringspremien ökat då nya uppgifter angående anställningar och löner bearbetats.

Beräkningen bygger på modellen i RIPS07 och är en prognos över skuldens storlek.

Låneskuld

Under året har inga nya lån upptagits och kommunen har följt den planerade årliga amorteringen på 4,6 mnkr. Totalt uppgår kommunens låneskuld till 64,2 mnkr och den genomsnittliga skuldräntan uppgick för året till 1,0 procent.

Koncernen

Soliditet

Målsättning:

Kommunens soliditet ska långsiktigt uppgå till 50 procent och under året till minst 40 procent

Soliditeten är ett mått på kommunens finansiella handlingsfrihet på längre sikt.

	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2011
Soliditet	42,6%	45,1%	39,5%	27,8%	22,9%
Skuldsättningsgrad	57,4%	54,9%	60,5%	72,2%	77,1%
varav avsättning	1,0%	0,9%	1,0%	5,8%	5,0%
varav kortfristig skuldsättning	25,6%	25,2%	23,3%	25,6%	28,6%
varav långfristig skuldsättning	30,8%	28,8%	36,2%	40,8%	43,5%

Kommunens soliditet överstiger det för året satta målet och uppgår vid periodens slut till 42,6 procent och skuldsättningsgraden uppgår därmed till 57,4 procent. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse för pensioner är dock negativ.

Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen			Koncernen	
		Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	1	81 235	95 036	72 764	121 026	137 983
Verksamhetens kostnader	2	-392 942	-423 995	-398 128	-423 044	-455 927
Avskrivningar	3	-10 709	-10 924	-10 557	-16 231	-18 000
Verksamhetens nettokostnader		-322 416	-339 883	-335 921	-318 249	-335 944
Skatteintäkter	4	237 106	245 751	247 366	237 106	245 751
Generella statsbidrag och utjämning	5	97 621	93 996	96 527	97 621	93 996
Finansiella intäkter	6	1 324	929	1 412	374	181
Finansiella kostnader	7	-1 263	-670	-3 000	-4 494	-3 731
Resultat före extraordinära poster		12 372	123	6 384	12 358	253
Extraordinära intäkter		0	0	0	290	225
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	-152
Periodens resultat		12 372	123	6 384	12 648	326

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b	150 311	149 199	325 581	335 598
Finansiella anläggningstillgångar	10	44 930	44 930	2 756	2 459
Summa anläggningstillgångar		195 241	194 129	328 337	338 057
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0	92	98
Fordringar	11	29 981	40 019	30 608	41 965
Kassa och bank	12	19 768	25 360	36 960	31 829
Summa omsättningstillgångar		49 749	65 379	67 660	73 892
SUMMA TILLGÅNGAR		244 990	259 508	395 997	411 949
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
därav periodens resultat		110 591	110 713	111 587	111 913
	13	12 372	123	12 648	326
Avsättningar					
Avsättningar pensioner		1 618	2 116	1 863	2 396
Avsättningar löneskatt		393	513	453	513
Övriga avsättningar	14	84	70	839	620
Summa avsättningar		2 095	2 699	3 155	3 529
Skulder					
Långfristiga skulder	15	70 562	66 308	211 562	207 308
Kortfristiga skulder	16	61 742	79 788	69 693	89 199
Summa skulder		132 304	146 096	281 255	296 507
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		244 990	259 508	395 997	411 949
Soliditet		45,1 %	42,7 %	28,2 %	27,2 %
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser per 31 december	17	165 856	161 100	165 856	161 100
Borgensförbindelser	18	141 330	141 287	330	287

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Den löpande verksamheten				
Periodens resultat	12 372	123	12 648	326
Justering för av- och nedskrivningar	10 709	10 924	16 231	18 000
Justering för gjorda avsättningar	-214	603	-228	374
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-29	0	-414	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	22 838	11 650	28 237	18 700
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	187	-10 038	-19	-11 357
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager och exploateringsfastigheter	0	0	29	-6
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	3 662	18 046	1 920	19 506
Kassaflöde från den löpande verksamheten	26 687	19 658	30 167	26 843
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-7 547	-9 812	-15 573	-28 017
Bidrag till materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	2 200	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-3 894	0	-76	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	297
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-11 441	-9 812	-13 449	-27 720
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	0	0	6 000	0
Amortering av skuld	-19 590	-4 600	-19 621	-4 600
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Inlösen av pensionskuldavsättning	0	0	0	0
Ökning av långfristig skuld (NÄRF)	175	346	175	346
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-19 415	-4 254	-13 446	-4 254
Periodens kassaflöde	-4 169	5 592	3 272	-5 131
Likvida medel från årets början	23 937	19 768	33 688	36 960
Likvida medel från periodens slut	19 768	25 360	36 960	31 829
Periodens förändring av likvida medel	-4 169	5 592	3 272	-5 131

Valbohem upprättar inte kassaflödesanalys, det innebär att koncernkassaflödet är beräknat

Notförteckning

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2014	2015	2014	2015
Not 1 Intäkter				
Statsbidrag	31 546	47 668	31 546	47 668
Övriga bidrag	6 218	5 210	7 525	7 460
Konsumtionsavgifter	9 999	9 674	16 933	17 598
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	4 832	4 370	4 832	4 370
Kostersättning	0	0	0	0
Avgifter från andra kommuner	0	0	0	0
Övriga avgifter	2 096	2 293	2 096	2 293
Försäljning	8 817	8 116	8 817	8 138
Hysesintäkter	12 356	11 683	43 708	44 055
Övriga intäkter	5 371	6 022	5 569	6 401
Summa	81 235	95 036	121 026	137 983
Not 2 Kostnader				
Personalkostnader	213 773	230 208	220 970	238 200
Material	29 026	28 089	29 626	28 699
Köpta tjänster	47 796	45 511	66 324	66 453
Entreprenader	76 739	91 408	80 516	93 789
Övriga kostnader/Bidrag	25 608	28 779	25 608	28 786
Summa	392 942	423 995	423 044	455 927
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	3 149	3 135	3 463	3 549
Fastigheter	7 560	7 789	12 768	14 451
Summa	10 709	10 924	16 231	18 000
Not 4 Skatteintäkter och bidrag				
Kommunalskatt	237 824	246 211	237 824	246 211
Slutavräkning skattemedel	-718	-460	-718	-460
Summa	237 106	245 751	237 106	245 751
Not 5 Generella statsbidrag				
Inkomstutjämnning	79 748	79 891	79 748	79 891
Kostnadsutjämnning	10 537	9 825	10 537	9 825
Fastighetsavgift	11 765	11 365	11 765	11 365
Utjämningsavgift LSS	-6 627	-7 508	-6 627	-7 508
Strukturbidrag/Införandebidrag	680	674	680	674
Regleringsbidrag/avgift	1 518	-251	1 518	-251
Summa	97 621	93 996	97 621	93 996
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	917	528	-47	-235
Räntebidrag	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	407	401	421	416
Summa	1 324	929	374	181

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad lån	1 177	567	4 400	3 625
Räntekostnad pensionsskuld	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	86	103	94	106
Skatt pga bokslutsdisposition	0	0	0	0
Summa	1 263	670	4 494	3 731
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	322 048	327 135	575 154	585 812
Akkumulerad avskrivning	-181 100	-188 630	-262 172	-273 934
Årets investeringar	5 087	6 253	13 392	24 378
Utrangering	0	0	-201	-40
Försäljning	0	0	-2 942	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	-892
Avskrivning	-7 530	-8 289	-11 694	-14 059
Redovisat värde vid årets slut	138 505	136 469	311 537	321 265
<i>Avskrivningstider 10 - 50 år</i>				
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	13 248	13 248	32 594	33 400
Verksamhetsfastigheter	74 843	72 192	74 843	72 192
Fastigheter för affärsverksamhet	5 372	5 068	5 372	5 068
Publika fastigheter	10 854	11 289	132 463	144 709
Fastigheter för annan verksamhet	27 807	27 507	27 807	27 507
Övriga fastigheter inkl VA-anläggningar	5 514	6 798	36 829	37 805
Pågående arbeten	867	367	1 629	584
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	138 505	136 469	311 537	321 265
Not 9a Maskiner och inventarier				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	49 424	50 940	52 874	55 544
Akkumulerad avskrivning	-35 985	-39 134	-39 158	-42 500
Årets investeringar*	2 460	4 059	4 785	4 901
Utrangering	0	0	0	-63
Försäljning	0	0	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	-4 093	-3 135	-4 457	-3 549
Redovisat värde vid årets slut	11 806	12 730	14 044	14 333
<i>Avskrivningstider 3 - 10 år</i>				
<i>*Inköp av inventarier redovisas enligt SKL 's rekommendationer</i>				
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Pågående investeringar avskrivs ej.</i>				

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Not 9b Specifikation maskiner och inventarier				
Maskiner	962	1 614	3 152	2 714
Inventarier	10 249	10 214	10 297	10 717
Bilar och andra transportmedel	64	54	64	54
Konst	180	180	180	180
Övriga maskiner och inventarier	351	668	351	668
Summa	11 806	12 730	14 044	14 333
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	150 311	149 199	325 581	335 598
Not 10 Finansiella tillgångar				
Valbohem AB	7 500	7 500	0	0
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500	0	0
Gatersbyn 120 Fastighets AB	50	50	50	0
Västvatten AB	0	0	413	375
Vindenergi Väst AB	15	15	15	15
Dalslands Turist AB	253	253	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	1 300	1 300	1 300	1 300
Ödeborg Folkets Hus	48	48	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening	264	264	264	264
Revers Färgelanda Vatten AB	33 000	33 000	0	0
HBV	0	0	413	204
Summa	44 930	44 930	2 756	2 459
Not 11 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	6 028	4 066	7 885	5 094
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	21 325	33 369	20 095	34 020
Mervärdesskatt	2 628	2 584	2 628	2 584
Övriga fordringar hos staten	0	0	0	0
Övriga fordringar	0	0	0	267
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Summa	29 981	40 019	30 608	41 965
Not 12 Kassa och bank				
Handkassa	5	5		5
Kassa och bank	19 763	25 355	36 960	31 824
Summa	19 768	25 360	36 960	31 829
Not 13 Eget kapital				
Årets resultat	12 372	123	12 648	326
Resultatutjämnings reserv	14 575	14 575	14 575	14 575
Övrigt eget kapital	83 644	96 015	84 364	97 012
Summa	110 591	110 713	111 587	111 913
Not 14 Övriga avsättningar				
Framtida underhåll av våtmarker	84	70	84	70
Övriga avsättningar	0	0	755	550
Summa	84	70	839	620

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Not 15 Långfristiga skulder				
<i>Långfristiga lån</i>				
Ingående skuld	83 828	64 238	218 858	205 238
Nya lån	0	0	6 000	0
Amorteringar och lösen av lån	-19 590	-4 600	-19 620	-4 600
Utgående skuld	64 238	59 638	205 238	200 638
<i>Övriga långfristiga skulder</i>				
Ingående skuld	6 149	6 324	6 149	6 324
Norra Älvsborgs räddningsförbund	175	346	175	346
Utgående skuld	6 324	6 670	6 324	6 670
Summa Långfristiga skulder	70 562	66 308	211 562	207 308
Not 16 kortfristiga skulder				
Kortfristig del av långfristiga lån	4 600	4 600	4 600	4 600
Leverantörsskulder	9 999	13 344	11 224	15 748
Övriga skulder	4 758	6 410	5 744	7 975
VA kollektiv	0	0	1 048	858
Löneskatter	3 271	3 614	3 271	3 614
Mervärdesskatt	419	307	455	318
Upplupna löner	2 826	2 038	2 826	2 038
Upplupna semesterlöner	9 541	10 462	9 541	10 462
Upplupna sociala avgifter	8 493	8 958	8 493	8 958
Upplupna pensionskostnader	6 395	7 021	6 395	7 021
Upplupna räntekostnader	63	24	63	24
Övriga interimsskulder	11 377	23 010	16 033	27 583
Summa	61 742	79 788	69 693	89 199
Not 17 Pensionsförpliktelser				
Ansvarsförbindelse	133 475	129 647	133 475	129 647
Löneskatt	32 381	31 453	32 381	31 453
Summa	165 856	161 100	165 856	161 100
Not 18 Borgensförbindelser				
Egna Hem*	330	287	330	287
Kommuninvest	141 000	141 000	0	0
Summa	141 330	141 287	330	287

* Egna Hem Avser SBAB och BKN

Färgelanda kommun har i mars 1998 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförpliktelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt i anspråkstagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storlek på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest

ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Färgelanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 325 620 650 tkr och totala tillgångar till 319 573 677 tkr. Färgelandas kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 219 006 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 215 232 tkr.

Investeringsredovisning

Beslutade Investeringar. Belopp i tkr	Sektor	Plan 2015	Utfall 2015
Cykelväg Stigen-Färgelanda	Samhällsbyggnad	4 189	105
Bredbandsutbyggnad	Samhällsbyggnad	3 000	1 945
Högalid industriplan	Samhällsbyggnad	443	50
Högalid anslutningsväg	Samhällsbyggnad	1 493	0
Energieffektiviseringar Etapp 1 + 2	Samhällsbyggnad	3 000	2 328
Mobil tandvård Högsäter	Samhällsbyggnad	200	93
Ombyggnation Björnhuset 1 + 2	Samhällsbyggnad	317	258
Förskola, projektering	Samhällsbyggnad	250	0
Upprustning badplatser	Samhällsbyggnad	200	165
Redskapsbärare	Samhällsbyggnad	700	439
Skatepark i Högsäter	KoF	100	0
Dränering av grusplan Valbo	KoF	700	0
RFID Bibliotek	KoF	100	56
IT-utrustning gemensamma system, VK	KS/Stab	550	173
Uppgradering av arbetsstationer	KS/Stab	900	0
Fiberanslutning av vht utanför tätort	KS/Stab	1 300	328
IKT-plan	BoU	490	490
Inventarier ny avd Hemulen	BoU	105	77
Summa beslutade projekt		18 037	6 507
Grundram fastigheter oförutsett	Samhällsbyggnad	400	647
Grundram IT	KS/Stab	720	262
Grundram	KS/Stab	130	0
Grundram	Samhällsbyggnad	310	94
Grundram	BoU	1 450	1 136
Grundram	Omsorg	1 000	256
Grundram	KoF	80	71
Summa beslutade årliga grundramar		4 090	2 466
Skalskydd Kommunhuset	KS/Stab	200	164
Skrivarbyte	KS/Stab	310	325
Skurmaskin	BoU	24	24
Björnhuset Uthyrningsanpassning	Samhällsbyggnad	1 500	278
Summa nya beslutade investeringar		2 034	791
TOTALT BESLUTAT och PLAN		24 161	9 764

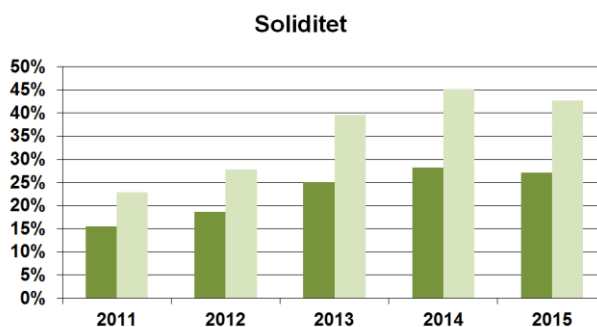
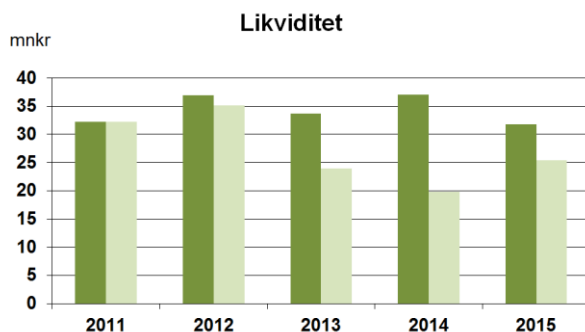
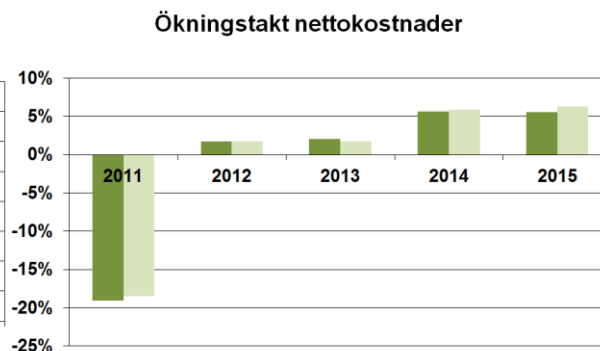
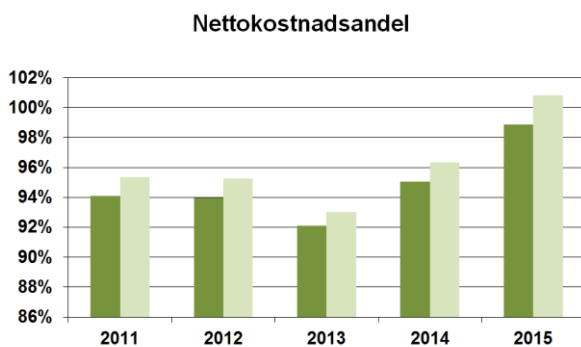
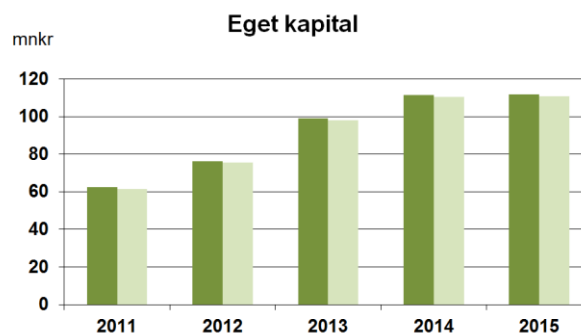
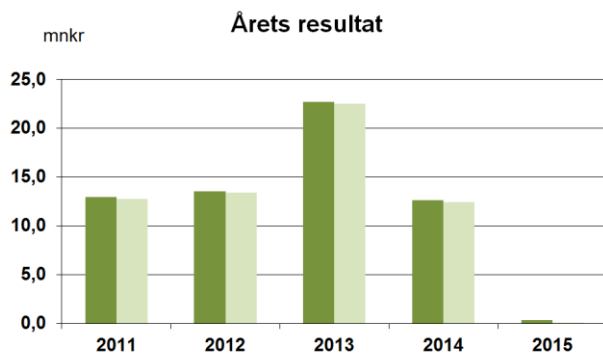
Årets investeringar uppgår till 9,8 mnkr vilket är en fortsatt låg nivå. Förutom nödvändiga återinvesteringar i verksamheterna har investeringarna främst bestått i fortsatt arbete med energieffektivisering av kommunens lokaler samt fortsatt utbyggnad av fibernät på landsbygden.

Under året har åtgärder vidtagits för att förbättra säkerheten i kommunhuset. Under höste har också arbete påbörjats med att anpassa lokalerna i Björnhuset för nya hyresgäster.

Verksamhetsåret i siffror; diagram

Koncernen i mörkt grönt och kommunen i ljus grönt. Ökningen av nettokostnader för 2012, 2013 och 2015 har justerats med återbetalningen av AFA-premier, vilket ska redovisas som jämförelse störande post.

Kommunfullmäktiges förvaltning

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med ansvar för bland annat de övergripande strategiska frågorna.

Fullmäktige väljs direkt av folket i de allmänna valen vart 4:e år, vilket skedde i september 2014.

Kommunfullmäktige skall vara kommunalpolitikens viktigaste mötesplats.

Exempel på beslutsärenden i kommunfullmäktige: budget och kommunalskatt, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättningar till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Revision

Revisionen, som består av fem förtroendevalda ledamöter, är kommunfullmäktiges organ för objektiv och förutsättningslös granskning och kontroll av hela den kommunala organisationen. Granskningen skall genomföras i en sådan omfattning att revisorerna varje år kan lämna ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan om ansvarsfrihet kan lämnas för kommunstyrelsen och nämnderna.

Sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna är företaget Deloitte.

Beredningar

Beredningarnas struktur har förändrats i samband med att en reviderad politisk organisation träder i kraft inför 2015. Det innebär att den tidigare Budget- och bokslutsberedningen har upphört och att övriga beredningar arbetar med specifika uppdrag.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnden arbetar bl a med tillsyn, tillstånd och myndighetsutövning mot enskild.

Nämnden är också trafiknämnd.

Exempel på ärenden som handläggs av nämnden: Bygglov och strandskyddsdispenser, Insatser till stöd och hjälp för enskilda, lokala trafikföreskrifter

Överförmyndare

Om någon på grund av sjukdom, psykiska störningar, försvagat hälsotillstånd eller liknande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller behöver hjälp med sin ekonomi för sin egen del, kan domstol förordna en god man eller förvaltare. Tillsynen över gode män och förvaltare sköts av en överförmyndare. 2010 träffades avtal med Uddevalla kommun om handläggarstöd till överförmyndaren.

Partistöd

Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Det finns ingen skyldighet att lämna partistöd men alla kommuner, landsting och regioner gör det. Storleken på stödet varierar dock mellan kommunerna.

Verksamhetsberättelse

Verksamheten under året följer i stort sett den lagda planen. Fullmäktiges nya beredningar är nu igång och arbetar med uppdrag Vision och uppdrag Demokrati?

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	401	320	0	320
Kommunbidrag	3 454	3 342	3 342	0
Summa intäkter	3 855	3 662	3 342	320
Kostnader:				
Personalkostnader	-2 317	-1 883	-2 011	128
Övriga kostnader	-995	-1 107	-1 331	224
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	-3 312	-2 990	-3 342	352
Periodens resultat	543	672	0	672

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Kommunfullmäktige	852	1 009	1 161	152
Kommunrevision	383	533	449	-84
Nämnder och beredningar	989	371	870	499
Överförmyndare	687	757	862	105
Totalt	2 911	2 670	3 342	672

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunfullmäktiges har under året ställt in ett möte vilket bidrar till en lägre kostnad än budget.

Kommunrevisionen har utfört fler löpande granskningar än planerat vilket medför en högre kostnad än budget.

Fullmäktiges förändrade struktur för beredningar har inte startats upp i den tänkta omfattningen, främst under våren, vilket innebär lägre kostnader än budget.

Överförmyndarverksamhet fick utökat ram på grund av bedömda volymökningar, vilket har medfört att de klarar sin verksamhet inom ramen.

Investeringar

Inom kommunfullmäktiges ansvar sker som regel inga investeringar.

Kommunstyrelsens förvaltning & kommunkontor

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska också bereda ärenden till fullmäktige.

Den nya politiska organisationen innebär att ett Ekonomiråd har etablerats under Kommunstyrelsen för att hantera processen för verksamhetsplanering och budget.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över det kommunala bolaget, samt över de kommunalförbund med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens verksamhet förutom myndighetsutövningen som myndighetsnämnden ansvarar för.

Kommunledningskontor

Staben fokuserar på strategiska frågor samt arbetar som internkonsulter för de löpande verksamheterna. Staben är en resurs för samtliga fyra sektorer och stabens verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I staben ingår förutom kommunchefen även personalchef, ekonomichef, kanslichef/kommunsekreterare.

Ekonomi-, personal- och administrativavdelning

Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de fyra sektorerna. Enheten består av ekonomi och administrativa avdelningen, inklusive personalenhet.

Inköp och upphandling

Den dalslandsgemensamma inköpsorganisationen har förstärkts och ett system för upphandlingsstöd och avtalsregister har införts. För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser.

Näringsliv

Kommunens näringslivsverksamhet består av riktade åtgärder mot målgrupper såsom befintligt näringsliv, företagare utanför kommunen med intresse för samarbete, potentiella företagare samt kommuninvånare och turister.

Folkhälsoarbete

Folkhälsoarbetet syftar till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället och att skapa förutsättningar för människor att känna trygghet till sig själva och sin omgivning och att kunna göra hälsosamma val i livet.

Folkhälsoarbetet bedrivs med utgångspunkt från det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland och har sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar. I kommunen finns ett Folkhälsoråd med deltagare från Kommunstyrelsen i Färgelanda och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland.

Verksamhetsberättelse

Året har inneburit att Kommunstyrelsen och Ekonomirådet har kommit igång med arbete enligt den nya organisation som infördes efter valet 2014.

Inom kommunkontoret har arbetet med att implementera Handlingsplanen för en god arbetsmiljö, tagit ny fart efter att en ny kommunchef har tillträtt. Det innebär också att vissa övriga organisatoriska förändringar har skett.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	1 573	1 906	1 832	74
Kommunbidrag	26 307	32 468	32 468	0
Summa intäkter	27 880	34 374	34 300	74
Kostnader:				
Personalkostnader	-15 873	-15 670	-16 776	1 106
Övriga kostnader	-11 547	-15 576	-16 110	534
Kapitalkostnader	-1 221	-1 318	-1 414	96
Summa kostnader	-28 641	-32 564	-34 300	1 736
Periodens resultat	-761	1 810	0	1 810

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Kommunstyrelse	2 771	3 800	3 728	-72
Kommunchef	4 783	8 264	9 147	883
Ekonomiavdelning	6 794	6 264	5 834	-430
Personalkontor	3 963	4 398	4 763	365
Kansliavdelning	2 019	1 345	2 283	938
Folkhälsoenhet	328	338	435	97
IT & Kommunikation	6 410	6 249	6 278	29
Totalt	27 068	30 588	32 468	1 810

Analys av utfall per verksamhetsområde

Avvikelserna i de olika enheterna beror i huvudsak på personalförändringar och vakanser under delar av året.

Sektorns målarbete

Bedömningen är att målen för den kommunövergripande verksamheten i allt väsentligt har uppnåtts. Viss aktivitet och åtgärder har fått en annan prioritering och utformning än planering. Detta har skett i dialog mellan kommunstyrelse och kommunförvaltning

Inriktningsmål:

Kommunens verksamhet konkurrensutsätts och brukaren får ökad valfrihet

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
U Utreda möjliga verksamheter för konkurrensutsättning.	Utredning klar. Verksamheter klara för att konkurrensutsättas. Minskad kommunal förvaltningsorganisation.	Uppdraget har inte varit prioriterat under året och ingen utredning har påbörjats.

Inriktningsmål:

Bli en mer attraktiv företagarkommun med rättvisa villkor för näringslivet

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Undersöka företagsklimatet lokalt.	Enkätundersökning har genomförts.	
G Hålla forum för dialog med kommunens näringsliv, såsom frukostmöten och Färgelanda dagar. Skriftlig information till näringslivet kvartalsvis med relevant info	Färgelanda kommun skall klättra i Svenskt Näringslivs ranking.	Under året har en tjänst som näringslivs/landsbygdsutvecklare inrättats och bemannats. Det har medfört att ett antal aktiviteter har genomförts i samverkan med kommunens näringsliv.
Jobba aktivt med	Ökad nivå av kompetensförsörjning	

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
kompetensförsörjningsfrågor tillsammans med näringslivet.		

Inriktningsmål:

Alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till ett gymnasieprogram

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
II Välfärdsberedningen: Utarbeta skol- och barnomsorgstrategi som bidrar till utveckling enligt kommunens övergripande mål.	Strategi finns för hur utbud och efterfrågan ser ut samt hur valfrihet skall tillgodoses på 10 års sikt.	Denna beredning har upphört och kommunen har infört en ny politisk organisation under året.

Inriktningsmål:

Erbjuda valfrihet inom skola och barnomsorg i hela kommunen

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
II Nya avdelningar skall i första hand drivas av externa utförare.	Barnomsorgen liksom valfriheten stärks upp i södra kommundelarna.	Planering pågår om det framtida behovet och strukturen på barnomsorgen.
II Upprätta ett policydokument över ersättnings till fristående verksamhet för att underlätta etablering av dessa.	Policydokument finns antaget	Regelbundna dialogmöten genomförs med de fristående verksamheterna. I det forumet förs dialog om förutsättningarna för ersättningar mm.

Inriktningsmål:

Färgelanda kommun ska verka för att fossilfri och miljövänlig energi används i kommunen

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
II Införa fler cyklar i de kommunala verksamheterna som komplement till bil i tätorterna	Cyklar finns att tillgå för verksamheten i tätorterna.	Inga nya cyklar har införskaffats under året.

Inriktningsmål:

Vara en attraktiv arbetsgivare

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
▶ Ta tillvara personalens kunskaper och utvecklingsidéer	Ökad delaktighet för personalen. Verksamheterna har profileringsmöjlighet och kan friare fördela resurser inom resultatenheten	Under året har stort fokus varit på fortsatt genomförande av de aktiviteter som har beslutats i 'Handlingsplanen för en god arbetsmiljö'.
▶ Jämställda arbetsvillkor och löner för kvinnor och män	Ökad jämställdhet bland arbetsvillkoren samt en ökad trivsel	Under året har medellönen för män ökat med 3,2 procent och för kvinnor med 2,3 procent.
▶ Fler erbjuds heltidstjänster	Ökad trivsel	Andelen medarbetare med heltid har ökat med fem procentenheter, till 67 procent av kommunens tillsvidare- och visstidsanställda.

Inriktningsmål:

Årets resultat skall vara 1,5-2,5 % av skatter och avgifter

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
✓ Att anpassa varje verksamhet till ekonomin	Verksamheterna håller angivna budgetramar	Uppföljning sker varje månad i kommunledning och kommunstyrelsen. Under försommaren togs en handlingsplan för åtgärda prognosticerad budgetavvikelse. Handlingsplanen har inte kunnat följas i sin helhet, vilket innebär att detta mål inte uppnås.

Inriktningsmål:

En långsiktigt hållbar verksamhet med ekonomi i balans

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
<p>II</p> <p>Utveckla resurs-fördelningsmodeller och möjligheter till resultatenheter</p>	<p>Resursfördelningsmodeller har införts liksom ett ökat antal resultatenheter</p>	<p><i>Resursfördelningsmodeller finns för sektor Omsorg respektive Barnomsorg och Utbildning. I arbetet med att utveckla planeringsprocessen förs en dialog om resursfördelningsmodell på kommunövergripande nivå. Inga nya resultatenheter har skapats under året.</i></p>
<p>III</p> <p>Ta fram en strategi för en långsiktigt hållbar ekonomi i balans med utvecklingsmöjlighet för kommunen</p>	<p>Resultat skall vara 2-3 % av skatter och avgifter och kommunens soliditet skall på sikt uppnå 40 %</p>	<p><i>Strategin är att utveckla planeringsprocessen, för att därigenom skapa en långsiktigt hållbar ekonomi.</i></p>
<p>II</p> <p>Se över reglerna för investeringar och avskrivningar</p>	<p>Tagit fram nytt regelverk och policy för investeringar samt avskrivningar</p>	<p><i>Arbetet har påbörjats och beräknas att kunna färdigställas under 2016.</i></p>

Investeringar

Årets investeringar uppgår till 489 tkr och består av utbyte av gemensamma skrivare och införande av skalskydd i Kommunhuset.

Sektor Omsorg

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Omsorg ska bidra till att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor Omsorg har tre huvudsakliga lagrum att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa förutsättningar kan vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som består av socialchef, enhetschefer inom äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen, enheten för stöd och service, integrationsenheten, utveckling/omsorgskontoret och medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Omsorgs- och utvecklingskontoret

På omsorgskontoret arbetar avgiftshandläggare, anhörigstödare, handläggare för bostadsanpassning, medicinskt ansvarig sjuksköterska, två biståndshandläggare, bemanning/rekryteringsassistent för äldreomsorgen samt utredare som i del av tjänst arbetar med utredningsuppdrag för sektorn.

Individ- och familjeomsorgen

Verksamheten ansvarar för att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Socialtjänstlagen reglerar kommunens skyldighet att hjälpa invånarna i kommunen. Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Huvudprincipen är att utifrån den enskildes behov ge hjälp till självhjälp. Grundläggande principer för arbetet är helhetssyn och den enskildes delaktighet och ansvar. De olika stöd-, vård- och behandlingsinsatser som förmedlas syftar alla till att stärka förmågan till förändring och oberoende. Verksamheten bygger på frivillighet, men under vissa omständigheter kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång. Individ- och familjeomsorgen (IFO) arbetar med myndighetsutövning. Verksamheten är indelad i en enhet för vuxna och en enhet för barn och ungdomar. Personalen arbetar med att utreda behov av insatser utifrån ansökningar och anmälningar samt fattar beslut om insatser. Kommunen ingår i samarbete gällande gemensam socialjour som leds av Uddevalla kommun. Inom enheten arbetar även familjebehandlare och behandlingsassistent, som dels verkställer beslut om insatser som socialsekreterarna fattat beslut om och dels utför icke biståndsbedömda insatser så som samtal med föräldrar och deltagande i föräldragrupper inom primärvårdens barn- och mödrahälsovård.

Integrationsenheten

From 150101 har kommunen en sammanhållen integrationsenhet som leds av en enhetschef. På integrationskontoret arbetar en flyktingsamordnare och en assistent. Kontoret hjälper till med bosättningsfrågor och individ och familjeomsorgen utreder rätten till försörjning i de fall den enskilde inte är berättigad till etableringsersättning eller i avvaktan på att den ska komma igång. Enheten har även ansvar för samordning internt och externt. Kommunen har ett avtal med Migrationsverket om mottagande av barn utan vårdnadshavare. Kommunen tillhandahåller boende på flera platser i kommunen.

Enheten för stöd och service

Enheten för stöd och service består av kommunens socialpsykiatri och den verksamhet som lyder under LSS, lagen om stöd och service till vissa människor med funktionsnedsättning. Kommunen ansvarar för de sociala insatser som personer med psykisk funktionsnedsättning behöver för att klara sin dagliga livsföring. Ansvaret innefattar även att hjälpinsatser samordnas och att olika aktörer kring brukaren samverkar. Verksamheten tillhandahåller boende och boendestöd, sysselsättning/fritid, habilitering och rehabilitering samt daglig sysselsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL). Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag. Kommunen har två olika bostäder med särskild service, en gruppboende och en serviceboende enligt LSS. Verksamheten tillhandahåller daglig verksamhet enligt LSS. Gällande assistansärenden är kommunen utförare men det finns även brukare som valt privata utförare. Beslut om ledsagare, kontaktperson och förlängd barnomsorg verkställs i verksamheten. Övriga insatser såsom korttidsplatser, boende för barn och ungdomar som studerar på annan ort verkställs genom köp av annan utförare.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen utför insatser inom hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster), daglig verksamhet för personer med demenssjukdom och icke demenssjukdom, särskilt boende samt demensboende. Sektorn har anställd personal som arbetar i köken på äldreboendena och levererar måltider till brukarna på de särskilda boendena samt i hemtjänsten. Hemsjukvårdens sjuksköterskor och rehabpersonal ansvarar för och utför hälso- och sjukvård på kommunens särskilda boenden samt för brukare i ordinärt boende. Kommunen är med i Närsjukvårdsprojektet när det gäller medborgare över 65 år och utanför kontorstid. Sjukgymnaster och arbetsterapeuter utför bedömningar, erforderlig träning och rehabilitering utifrån individuellt perspektiv. Daglig verksamhet för personer med demenssjukdom finns i Håvestensgårdens lokaler och för personer som inte har demenssjukdom finns verksamheten i Lillågårdens lokaler. Särskilt boende finns på Lillågården och Solgården och demensboende finns på Solgården och Håvestensgården. Kommunen tillhandahåller även korttidsplatser. I lokalerna på Solgården och Lillågården inryms även trygghetslägenheter. På varje särskilt boende finns det ett tillagningskök som levererar måltider till brukarna i huset. I köket på Solgården tillagas även de portioner som levereras till personer som bor i ordinärt boende.

Verksamhetsberättelse

Sektor omsorg: - 6 631 tkr

Sammanfattningsvis kan vi säga att det största underskottet ligger på individ och familjeomsorgen. Trots ett framgångsrikt arbete utifrån handlingsplanen gör verksamheten ett kraftigt underskott som i huvudsak orsakas av konsultkostnader avseende handläggning, institutionsplaceringar och ökat ekonomiskt bistånd.

Den kommande stora utmaningen för Sverige och Färgelanda kommun är den stora flyktingströmmen som pågår. Den snabba förändringen i antalet nyanlända personer ställer stora krav på nya arbetssätt, stor uthållighet, samordning och samarbete över sektorsgränserna för att lyckas med integrationsarbetet. Centralt är också behovet av samordning av kommunens och övriga samhällets resurser avseende sysselsättning och arbete för personer som idag står utanför arbetsmarknaden.

Utveckling/omsorgskontor 549 tkr

Avseende myndighetsutövning inom LSS-lagstiftningen hade verksamheten under större delen av året behov av konsultinsats då kompetens saknades inom organisationen. Efter genomförd utbildning handlägger sedan senhösten handläggarna ärendena och konsultinsatsen är avslutad. Handläggning inom socialpsykiatri flyttade till individ och familjeomsorgen i april. Biståndsenheten har påbörjat arbetet med biståndsbedömda insatser på särskilt boende för äldre. Utveckling av kvalitetsledningssystemet har fortgått. Enheten har, i samverkan med verkställande enheter, genomfört riskanalyser i samband med verksamhetsförändringar som ett led i sektorns kvalitetsarbete. Utvärdering och utveckling av sektorns verksamhetssystem Magna cura har påbörjats. Ett omfattande arbete har genomförts, i samverkan med ett flertal kommuner inom Fyrbodal, gällande upprättande av förfrågningsunderlag, upphandling samt påbörjan av arbetet med övergången till digitala trygghetstelefoner för personer boende i ordinärt boende. Tre personer har genomfört högskolestudier avseende nationell utbildning för LSS-handläggning, en person har genomfört högskolestudier avseende ledarskap och verksamhetsutveckling inom vård och omsorg och en person har genomfört högskolestudier avseende kvalitets- och verksamhetsutveckling.

Äldreomsorgen -499 tkr

På särskilt boende har verksamheten en högre bemanning än budgeterat. Under årets fyra sista månader har verksamheten fått ett stimulansbidrag på 800tkr för kvalitetshöjande åtgärder. Balansen av tillgång och efterfrågan på boendeplatser under 2015 har varit bra. Beträffande korttidsplatserna har beläggningen varit högre än budgeterat, vilket innebär ett medelvärde på 121 % i beläggning under året. Kommunen har inte haft några betaldagar för färdigbehandlade personer på sjukhus, detta tack vare en effektiv organisation och samarbete mellan biståndsenheten, korttidsenheten och hemtjänsten/hemsjukvården. Kommunrehab har varit underbemannat eftersom det är mycket svårt att rekrytera både sjukgymnaster och arbetsterapeuter. Personalen har under året arbetat mycket med att få in aktiviteter på enheterna. All mat lagas på varje enhet från grunden, vilket är mycket uppskattat och ger en större möjlighet till att individanpassa kost efter smak och näringsbehov. Målet under året har varit att personalen jobbar aktivt tillsammans med HSL personalen med kvalitetsregistren Senior Alert, BPSD och Palliativregistret. Hemtjänsten har sedan april månad en gemensam chef med syftet att få en helhetssyn på verksamheten samt om möjligt dela resurser. Grupperna har haft en gemensam utvecklingsdag i syfte att utveckla samarbetet.

Verksamheten har haft i snitt 167 brukare per månad och verkställt 31048 timmar under året.

Enhet för stöd och service -1 749 tkr

Verksamheten har gjort ett underskott de senaste åren och 2014 var det drygt -600 tkr. Oförändrad ram 2015. De senaste åren har det skett en successiv volymökning i verksamheten samtidigt som kvalitetskraven från staten har ökat, vilket har genererat en kostnadsökning. Under året har insatser avseende främst daglig sysselsättning och servicebostäder ökat. Lokalfrågan gällande dagligsysselsättning har varit svårlöst vilket har stört verksamheten och kvaliteten på den. Gruppboenden har renoverats och under renoveringstiden användes Håvesten 5 som tillfällig bostad.

Integrationsenheten 6 972 tkr

Kommunen har, sedan hösten då Mira öppnade på Håvesten 5, tre boende för barn utan vårdnadshavare. Kommunens uppdrag är att erbjuda trygga boende med hög kvalitet för ungdomarna. Boendena ska så mycket som möjligt efterlikna ett "vanligt" hem och skapa en främjande utveckling för ungdomarna. Verksamheten ska arbeta aktivt med att ge ungdomarna en så god integration som möjligt i det svenska samhället och samtidigt förbereda dem på ett självständigt liv. Avsikten med boendena är att varje ungdom på sikt blir självständig och integrerad i det svenska samhället. Boendet ska uppmuntra ungdomarna till skolgång och en aktiv fritid samt finnas som stöd i vardagliga situationer. Verksamheten finansieras helt av statliga medel.

Kommunen har en överenskommelse med Migrationsverket att ta emot 20 nyanlända vilka ingår i etableringsinsatserna. Kommunen ska erbjuda svenska för invandrare, sfi, och samhällsorientering till nyanlända flyktingar medan Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för etablering i arbetslivet. Samtliga nyanlända i Färgelanda erbjuds information/bosättning inför sin etablering i Färgelanda via Integrationskontoret. Integrationskontoret finansieras av statliga medel. Under 2015 mottogs 23 personer från anläggningsboende/kvot flyktingar och 41 med egen bosättning/anknytning. Kommunen har nu totalt med föregående år 104 nyanlända i etableringsinsatser. Ökad utbetalning av 'glappeng' ekonomiskt bistånd som betalas ut av kommunen innan den nyanlända skrivs in på arbetsförmedlingen och därmed kommer igång med etableringsinsatserna. Arbetsförmedlingen har för närvarande hög arbetsbelastning så det kan dröja upp till fem månader innan etableringsersättningen kommer igång vilket tidigare enbart tog en månad. Kommunen får schablonpeng för den första månaden men kan inte eftersöka kostnaden för ytterligare månader fram till att etableringsinsatsen startar. Utökning av personalbemanning beror på att kommunen måste utarbeta fungerande system för att eftersöka pengar från migrationsverket och en ökad volym av nyanlända. Då även asylmottagandet har ökat kraftigt till vår kommun ger det direkt en högre arbetsbelastning för integrationskontoret då många söker sig dit för information.

Individ och familjeomsorg -11 934 tkr

Verksamheten har gjort ett underskott de senaste åren och 2014 var det drygt -7 mkr. Oförändrad ram 2015. För att lösa det ökade trycket inom myndighetsutövningen har utökning av tjänster både inom barn och vuxna varit nödvändig. Familjerätt/familjehemssekreterare anställdes i augusti för att kunna nå målsättningen med att rekrytera egna familjehem i kommunen och minska kostnaderna på sikt. Det är en nationell brist på socionomer och enheten har därmed rekryterat nyexaminerade socionomer, samt beteendevetare, socialpedagoger på barn- familjeenheten, vilket inneburit att de behöver en bra introduktion, stöd i handläggningen och därmed mindre ärende per handläggare. Rekrytering har pågått under hela året. Målet att avsluta konsultinsatser har inte uppnåtts pga den stora volymökningen. Konsultkostnader för handläggare samt tolk i samband med ökat mottagande av nyanlända uppgår till ca 1,7 mkr.

Fortlöpande kompetensutveckling har skett under året; handläggning och dokumentation för handläggarna samt BBiC-utbildning till nyanställda handläggare barn- och familjeenheten. Familjeteamet har genomfört utbildning i ICDP med mål att utveckla det förebyggande arbetet. Förbättringar i arbetsmiljön har skett utifrån Previas rekommendationer. Arbetet med att effektivisera verksamheten genom att skapa flödesschema för den interna organisationen har pågått under året. Under året har ett kvalitetsarbete pågått i nära samarbete med ekonomkonsult för att få en ökad struktur och en bättre redovisning.

Ekonomiskt bistånd

Under året har det varit i genomsnitt 90 hushåll/månad som haft ekonomiskt bistånd och summan är 620 tkr/mån. Ökningen har flera orsaker:

- Volymökning utifrån större hushållsbilder

- Tillfällig volymökning av gruppen unga vuxna.
- Volymökning utifrån omplaceringar av barn/unga till eget ungdomsboende samt till det egna föräldrahemmet eller närstående.
- Staten ansvarar för försörjning avseende nyanlända personer som ingår i etableringen, men för att uppnå normen för större familjer måste kommunen bevilja ekonomiskt bistånd som inte täcks av etableringsersättningen.

Målet att utveckla det sociala arbetet vid försörjningsstöd är uppnått. Ett utvecklingsarbete har pågått under året med att kvalitetssäkra handläggningen kring försörjningsstöd. Som stöd för det fortsatta kvalitetsarbetet har en metodutvecklare anställts, som bygger upp samverkan med andra aktörer i kommunen gällande sysselsättning samt förebyggande insatser för utsatta grupper.

Insatser till barn och unga

Under året har det varit en mycket hög arbetsbelastning för handläggarna. Under början av året var det en volymökning gällande orosanmälningar för barn och totalt under året har det inkommit 275 anmälningar. Med start under tredje kvartalet har det varit en kraftig ökning av barn utan vårdnadshavare och vid årets slut ansvarade kommunen för 88 barn. Verksamheten har uppnått målet att minska antal institutions- och familjehemsplaceringar under året, dock under förutsättning att barn utan vårdnadshavare räknas in. Dock har några av placeringarna varit av sådan karaktär att specialinsatser varit nödvändiga och därmed extra kostsamma. Verksamheten har under året arbetat med att inventera och implementera öppna, förebyggande insatser, nätverksmöten, hemmaplanslösningar och andra öppenvårdsinsatser. Familjecentralen med öppna förskolan är i drift och utvecklar samverkan med andra aktörer där skolan är en viktig del. Volymökning har skett gällande kontaktfamilj och kontaktperson. Målet med att strukturera upp öppenvårdsenheten för att öka förebyggande insatser inom verksamheten har delvis uppnåtts under året.

Barn utan vårdnadshavare

Konsekvensen av den kraftiga volymökningen i hela landet är stora svårigheter att hitta familjehem i närområdet. Barnen har därför blivit placerade långt bort från kommunen vilket leder till ökade kostnader i form av personalresurser för att säkerställa handläggning, utredning och uppföljning. Dessutom har det blivit brister i kvalitet gällande handläggning, dokumentation samt kontroll av boende i sin tur har lett till flera omplaceringar av barnen då handläggaren inte hunnit träffa barnet i samband med placeringen i hemmet, utan att det har dröjt innan enskilt barnsamtal har kunnat genomföras. Kommunen har kort tid på sig från anvisning från migrationsverket till att ansvaret överflyttas till kommunen (1-2 dagar). Den stora volymökningen skedde med start under hösten och under fjärde kvartalet anvisades kommunen 33 barn. Ökningen har medfört hög arbetsbelastning och bemanningen har varit tvungen att förstärkas med framför allt konsulter. Trots personalförstärkningar som skett räcker inte resurserna för att hålla en god kvalitetssäker nivå. Bristande handläggning i form av senarelagda besök i familjehemmet samt att dokumentation brister har lett till beslut att lämna in en Lex Sarah-anmälan till IVO, Inspektionen för vård och omsorg. Utöver placering i familjehem och institution har barn utan vårdnadshavare placerats i s.k. närståendeplaceringar. Viss ersättning ska utgå enligt SKL:s riktlinjer som medför merkostnader för kommunens öppna insatser.

Insatser till vuxna

Målet gällande att arbetet är påbörjat avseende missbruksvård är uppnått. Under året har det arbetats med motiverande samtal med missbrukshandläggare i verksamheten, provtagning, livsstilscoach samt kortare placeringsperioder på behandlingshem. Handläggarna arbetar aktivt med att få samtycke till SIP, samordnad individuell plan. Samverkande insatser mellan regionen och kommunen för att ge missbrukare med dubbeldiagnos vård har pågått. Vid årets slut fanns inga pågående institutionsplaceringar. Två kortare placeringar av skyddat boende utifrån våld i nära relationer under året har skett. Tidigare pågående familjehemsplacering för vuxen avslutades efter sommaren och därefter har inga nya placeringar tillkommit.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	56 165	70 560	49 911	20 649
Kommunbidrag	110 668	114 568	114 568	0
Summa intäkter	166 833	185 128	164 479	20 649
Kostnader:				
Personalkostnader	97 724	104 906	94 844	-10 062
Övriga kostnader	71 216	85 839	68 523	-17 316
Kapitalkostnader	1 089	1 014	1 112	98
Summa kostnader	170 029	191 759	164 479	-27 280
Periodens resultat	-3 196	-6 631	0	-6 631

Intäkterna för året överstiger budget 2015 samt utfall 2014, till huvuddel beroende på ökade bidrag från migrationsverket. Dock har personal och övriga kostnader ökat i större omfattning än intäkterna vilket skapat ett underskott för sektorn.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Omsorgs- och utvecklingskontor	0	16 635	17 214	579
Äldreomsorg	69 841	55 824	55 325	-499
Individ & Familjeomsorg	30 747	35 587	23 653	-11 934
Enheten för Stöd & Service	18 329	19 986	18 237	-1 749
Integrationsenheten	-5 053	-6 833	139	6 972
Totalt	113 863	121 200	114 568	-6 631

Volymer

Verksamhet	2013	2014	Prognos 2015	Utfall 2015
Äldreomsorg:				
Belagda säboplatser	73	78	80	80
Måltider, dagsportioner	141	135	140	140
Trygghetslägenhet	17	17	17	17
Hemsjukvård, antal brukare	176	167	175	175
Hemtjänst, antal tim	31 515	27 479	32 000	31 048
Enhet för stöd och service:				
Daglig vht, antal brukare	10	12	13	15
Personlig assistans, antal brukare	3	0	0	1
SFB (LASS), antal brukare	3	3	3	3
Soc psykiatri, antal brukare	18	20	17	17
Gymnasieboende ungdom, antal insats	8	8	9	8
Boende vuxen enl LSS, antal brukare	10	10	10	13
Integration:				
Personer, antal	63	51	55	104
Hushåll, antal	19	21	21	24
Barn utan vårdnadshavare, antal	19	19	21	88
Individ och Familjeomsorg:				
Institutionsplacering Unga, antal	8	8	5	6

Verksamhet	2013	2014	Prognos 2015	Utfall 2015
Familjehemsplacering, antal	18	19	22	59
Utbet ek bistånd/månad, antal	39	65	41	90
Institutionsplacering Vuxen, antal dygn	1 069	724	726	334
Omsorg/Utvecklingskontoret:				
Antal beslut SoL				896
Antal beslut LSS				52
Antal ärenden skuldrådgivning under året				17
Antal utskickade fakturor				3 362
Antal beställda turer via bemanning				4 002
Antal besök uppsökande verksamhet				12
Antal ansökningar bostadsanpassning				69

Analys av utfall per verksamhetsområde

Utfall 2015 -6631tkr

Omsorg och utvecklingskontor 579tkr

- Stora kostnader för bostadsanpassningsbidrag har beviljats under perioden.
- Konsultkostnader för handläggning av ärenden inom Lag om stöd och service.

Äldreomsorg -499tkr

- På särskilda boenden har en högre bemanning än budgeterat lett till ett underskott.
- Det negativa resultatet inom hemtjänsten orsakas till stor del av att schablonen för utförda hälso- och sjukvårdsinsatser inte motsvarar faktisk tid för att utföra uppdragen samt att antal beviljade hemtjänsttimmar varit lägre än budgeterat. I övrigt har verksamheten en hög effektivitet.
- Underskott gällande äldreomsorgsmåltider beror på att det inte budgeterats för ob-ersättning eller vikarier för kökspersonalen.
- Högre matintäkter än budgeterat.
- I resultatet finns även kundförluster, dvs obetalda hyror och måltider på särskilt boende på drygt 100tkr.
- Stimulansmedel för ökad bemanning inom särskilda boende har utbetalts från socialstyrelsen.
- Kommunen har mycket svårt att rekrytera leg.sjukgymnaster och leg. arbetsterapeuter, ett problem som vi delar med angränsande kommuner. Under en lång period har enheten därför varit kraftigt underbemannad.

Enhet för stöd och service -1749tkr

- Volymökning avseende daglig verksamhet, kontaktperson och korttidstillsyn efter skoltid.
- I budget 2015 för LASS, personlig assistans, saknas budget för 2 brukare.
- En utökning av korttidsboende för barn och boende i samband med studier på annan ort.
- Ökade personalkostnader bl a i samband med projektet " en väg in".

Individ och familjeomsorg -11934tkr

- Ökande kostnader för placering på institution för barn
- En volym ökning av utredningsplaceringar av föräldraförmågan av minderåriga föräldrar.
- Kraftig ökning av barn utan vårdnadshavare som har tredubblats under året från strax under 30 i början av året till 88 vid årets slut, som ökat arbetsbelastningen på hela kontoret och behovet av konsultinsatser.
- Ökade personalkostnader på grund av behov av konsultinsatser för att kunna lösa det akuta läget med kraftig volymökning av ärendemängd.
- Utfallet för ekonomiskt bistånd är högre än budget pga fler hushåll med långvarigt behov av försörjningsstöd, större hushåll med flera barn samt volymökning av ensamhushåll.

Integrationsenheten 6972tkr

- Fler barn utan vårdnadshavare än avtalat har blivit anvisade till kommunen vilket ger ökade intäkter. Därutöver får kommunen enligt överenskommelse ersättning för obelagda platserna för barn som fått uppehållstillstånd, detta ger direkt plus i utfallet.
- Mindre köp av externa tjänster samt samordningsvinster mellan verksamheterna skapar ett överskott.
- Uppstartskostnad för nytt hem för vård och boende ca 500 000kr totalt.
- Integrationskontoret budget är beräknad på 31 individer men faktiskt antal har varit 104 boende därmed blir intäkterna högre.
- Utbetalning av försörjningsstöd har dock ökat markant under året vilket beror på att arbetsförmedlingen inte hinner handlägga alla nyanlända i etableringsuppdraget månaden efter kommunplacering.
- Ekonomichefen har beslutat att flytta 1 miljon kr från ett balanskonto som har förbättrat resultatet ytterligare.

Sektorns målarbete

Inriktningsmål:

Utveckla det förebyggande arbetet för att möta brukarens behov på bästa sätt

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Utveckla arbetet med förebyggande insatser inom IFO	Insatser förebyggs/undviks. Finansiella mål uppnås.	Riktad kompetensutveckling. Föräldragrupper. Sysselsättningsprojekt tillsammans med arbetsmarknadsenheten.
Arbetar långsiktigt strategiskt för hemmaplans-lösningar inom IFO	Minskat antal institutionsplaceringar	Anställt familjehemssekreterare. Nätverksmöten innan placering utanför egna hemmet sker. Aktivt arbete med tillbakaflytt till hemkommunen.
Långsiktig plan för familjehem och jourhem	Plan finns antagen	Plan finns antagen.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Omsorg, IFO - Antalet placeringsdygn skall minska jämfört med föregående år	14 557	8 410	8 411	10 280	12 792
IFO - Antalet biståndsbedömda insatser i öppenvården på hemmaplan skall öka jämfört med föregående år	93	46	45	42	39,5
IFO - Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd skall inte öka jämfört med föregående år*	241	115	168	117	116
IFO - Utbetalat belopp för ekonomiskt bistånd skall inte öka jämfört med föregående år	5 321	4 625	4 626	3 047	3 044
ÄO - Samtliga boende på SÄBO/Demensenheten skall erbjudas riskbedömning enligt senior Alert vad gäller risk för trycksår, undernäring, fall och munhälsa minst var 6:e månad	100%	100%	100%	100%	94%
ÄO - Samtliga boende på Demensenheten skall erbjudas skattning enligt BPSD-registret för att hitta och sätta in åtgärder mot beteendemässiga och psykiska symtom vid demens	100%	90%	100%	40%	
ÄO - Samtliga brukare som avlider och har kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser skall registreras i det nationella kvalitetsregistret för palliativ vård	100%	100%	100%	100%	

*Utfall "Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd skall inte öka jämfört med föregående år" för 2014 justerat utifrån socialstyrelsens register.

Inriktningsmål:

Utveckla aktivitetsformer tillsammans med de äldre

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Erbjuda utevistelse	Alla ska ha möjlighet till utevistelse inom äldreomsorgen	Alla erbjuds utevistelse.
Utvecklat arbete med sysselsättning och naturliga mötesplatser för kommunens äldre.	I samarbete med pensionsorganisationerna erbjuds sysselsättning och mötesplatser.	Bör utvecklas vidare då målet inte uppnåtts.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
ÄO - Samtliga brukare skall ha en genomförandeplan	100%	100%	100%	81%	

Inriktningsmål:

Övrigt

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
ESS - Är du nöjd med hur tydligt man informerar dig om vilket stöd du ska få	92%	100%	95%	91%	
ESS - Är du nöjd med hur väl stödet stämmer med det du är beviljad	93%	100%	91%	96%	
ESS - Är du nöjd med hur personalen bemöter dig	100%	100%	100%	100%	
ESS - Är du nöjd med hur väl personalen vet vad du behöver stöd med	100%	100%	91%	100%	

Investeringar

Reinvestering har skett under perioden, möbler och annan inredning.

Framtid

Den stora utmaningen för Sverige och Färgelanda kommun är den stora flyktingströmmen som pågår. Den snabba förändringen i antalet nyanlända personer ställer stora krav på nya arbetssätt, stor uthållighet, samordning och samarbete över sektorsgränserna för att lyckas med integrationsarbetet. Centralt är också behovet av samordning av kommunens och övriga samhällets resurser avseende sysselsättning och arbete för personer som idag står utanför arbetsmarknaden. Som ett led i detta kommer projektet "en väg in" starta under året. Sektorn har ett akut behov av att rekrytera socialsekreterare och ett ökat behov av habiliteringspersonal, boendecoacher samt vård och omsorgspersonal.

Individ- och familjeomsorgen

Anpassa verksamheten till det stora antalet barn utan vårdnadshavare för att kunna leva upp till gällande lagstiftning. 2016 fortsatt arbete utifrån handlingsplanen som varit en framgångsfaktor under året som gått. Dock kommer det att krävas stora insatser framöver. Tät uppföljning och fortsatt dialog mellan verksamhet och politik är viktigt för ett lyckat resultat. Implementera Missbruksvården utifrån SOS nya nationella riktlinjer. Fortlöpande arbete med att säkerställa myndighetsutövningen för att tillgodose kvalitetssäkra insatser, vård och behandling. Öka samverkan med andra aktörer i kommunen kring förebyggande insatser. Sysselsättning, aktivitet för nyanlända unga vuxna i samverkan med integrationsenheten, AME. Samverka kring DUA projektet, unga vuxna med AME. Öka samverkan med andra aktörer i kommunen kring gemensamma insatser på familjecentralen, öppenvårdsenheten

Integrationsenheten

Ny överenskommelse gällande barn utan vårdnadshavare med Migrationsverket på 60 asylplatser. Start av nya hem för vård och boende, HVB för att kunna bereda boende utifrån det nya fördelningstalet. Planen är att kommunen skall ta hem sina externt placerade ungdomar till dessa boende och på så sätt minska kostnaden för placeringar. Ny lag från 160301 att alla kommuner skall ta emot nyanlända kommunplacerade personer. Alla kommuner får därmed ett fördelningstal på hur många personer som ska tas emot och Färgelanda har fått fördelningstalet 10. Utöver fördelningstalet kommer dessutom personer bosätta sig på egen hand i kommunen.

Enheten för stöd och service

Från 2016 och framåt är de stora utmaningarna inom boendefrågan och daglig sysselsättning. Boendefrågan är ett prioriterat arbetsområde då behovet av bostäder ökar. Daglig sysselsättning med den nya unga målgruppen måste arbeta mer med sysselsättning, arbete utbildning utanför "enheten" vilket ställer krav på att samhället och den egna organisationen vill ta emot och handleda målgruppen. Ökade kvalitetskrav vilken bla innebär införande av ny titel med en bestämd kompetens som är framtagen med tanke på befintlig och kommande målgrupper. Översyn av organisationen kommer att ske under året.

Äldreomsorgen

Från mars 2016 anställs vård- och omsorgspersonal med särskilt ansvar för metodstöd med ersättning från statens stimulansmedel. Personerna kommer arbeta på de särskilda boendena med syfte är att skapa ökad trygghet och kvalitet för den enskilde. Fokus samtliga verksamheter kommer under året att vara kontaktmännens ansvar, social dokumentation, riskbedömningar i hemmet samt fortsatt arbete utifrån kvalitetsregistren. I början av 2016 kommer nya digitala larm att installeras till personer i ordinärt boende. Införa steg 2 i samverkande sjukvård.

Omsorgskontoret

Betalningsansvarslagen kommer att ersättas med ny lagstiftning. Revidering av äldreomsorgsplanen. Revidering och implementering av handlingsplanen kring våld i nära relationer med tillhörande rutiner.

Nyckeltal

Verksamhet	2012	2013	2014	2015
Individ- och familjeomsorg, IFO:				
Antal anmälningar	268	i.u	183	275
Antal öppnade barnavårdsutredningar	93	i.u	118	267
Ekonomiskt bistånd i tkr	3 044	3 047	4 782	5 321
Nettokostnad per vård dygn vuxen	3 077	837	2 100	2 787
Enheten för stöd och service, ESS:				
Invånare med insats enligt LSS/LASS	62	59	59	59
Antal insatser	83	77	90	102
Antal insatser exkl. dagcenter/boende	49	56	66	70
Bruttokostnad per insats	259 494	273 974	367 475	244 784
Antal personer med insatser soc psyk	18	16/20	20	27
Bruttokostnad/insats/socialpsykiatri	107 778	93 833	77 179	73 019
Äldreomsorg:				
Särskilt boende:				
Särskilt boende antal platser	69 ***	79	79	79
Personaltäthet per vårdtagare, Somatik	0,68	0,73	0,74	0,80
Personaltäthet per vårdtagare, Demens	0,72	0,73	0,75	0,78
Antal platser per invånare >65 år (inkl. korttid)	0,04	0,05	i.u	i.u
Bruttokostnad per plats	604 495	538 889	549 689	555 941
Nettokostnad per plats	521 297	449 612	458 447	475 302
Bruttokostnad per plats exkl. fastighetskostnad	473 334	436 685	432 035	435 040
Nettokostnad per plats exkl. fastighetskostnad	389 776	331 990	404 266	354 401
Hemtjänst:				
Vårdtagare hemtjänst	185	223	231	234
Bruttokostnad per utförd hemtjänststimma	767	683	738	735

Sektor Barn & utbildning

Verksamhetsbeskrivning

Förskola inkl. pedagogisk omsorg

Verksamhet för barn 1-5 år i fyra förskolor i norr och syd samt två förskolor i Färgelanda tätort. Vi har 245 antal barn och 48 personal i verksamheten.

Det finns också två fristående förskolor och en pedagogisk omsorg i kommunen.

Fritidshem

Verksamhet utanför skoltid för grundskoleelever 6-12 år. Samtliga F-6 skolor organiserar denna verksamhet.

Vi har 211 antal elever och 10 personal i verksamheten.

Det finns också fritidshem på de båda fristående F-6 skolorna.

Grundskola

Kommunen är huvudman för tre F-6 skolor: Valboskolan, Bruksskolan och Högsäter samt en 7-9 skola på Valboskolan.

Vi har 630 antal elever och 62 antal personal i verksamheten.

Det finns också två fristående F-6 skolor i kommunen.

Grundsärskola

På Valboskolan finns grundsärskola år 1-9, både grundsär och träningskola.

Vi har 13 antal elever och 7 personal i verksamheten.

Elevhälsa

I kommunen har vi: två centralt placerade specialpedagoger och en på Valboskolan 7-9, en kurator och två skolsköterskor. Socialpedagog är anställd och kopplad till särskild undervisningsgrupp. Lyckad rekrytering av skolläkare och skolpsykolog har genomförts.

Gymnasium

Merparten av kommunens gymnasieelever går genom avtal på Uddevalla gymnasieskola, men ett antal går också på andra utbildningsorter.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen organiserar i kommunen Svenska för invandrare och vuxengymnasiekurser via distansutbildning. Man köper också in olika utbildningar inom grundläggande vuxenutbildning, lärlingsutbildning och yrkesvux.

Måltid och lokalvård

Enheten har övergripande ansvar för måltidsrutiner och matsedlar i kommunen samt all köksverksamhet i kommunens grundskolor från augusti-15.

Lokalvården för skolor, omsorgsenheter och kommunhus organiseras inom enheten.

Skolskjuts

En skolskjutshandläggare arbetar 50 % med att organisera grundverksamheten och hantera avvikande önskemål och behov.

Verksamhetsberättelse

Helheten

Under våren 2015 gjorde Skolinspektionen en granskning av alla våra F-6skolor samt grundsärskolan och huvudmannens ansvar, styrning och ledning. Ett utvecklingsområde har varit att utveckla elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolorna. Ett annat utvecklingsområde var

att ge stöd till alla elever som är i behov av det. Dessa områden har därför varit i fokus och präglat vårt arbete. På central nivå har skolläkare anställts och en skolpsykolog som nu deltar i elevhälsoteamets konferenser på våra skolor. Vi har även anställt fler studiehandledare så att vi nu kan ge ökat studiestöd till våra nyanlända elever i arabiska, polska och somaliska.

Rekrytering av behöriga och legitimerade lärare och förskollärare blir allt svårare. Vår goda nivå på legitimerade lärare sjunker, även om vi i riksperspektiv fortfarande har hög nivå. Vi har flera pensionsavgångar framför oss, vilket ytterligare försvårar. Lönekostnaderna ökar då efterfrågan överträffar tillgången på lärarpersonal.

Förskolor och skolor i ytterområdena har små möjligheter att samordna så det är ekonomiskt tuffare och svårare att bibehålla kvalitet i verksamheten vid sjukdom och annan personalfrånvaro såsom kompetensutveckling. Vi har via Arbetsförmedlingen haft praktikanter inne i verksamheterna.

Vi har via statsbidrag genomfört Matematiklyftet för alla lärare som undervisar i matematik. Vi avslutade en genomförd utbildning i Utomhuspedagogik för förskole- och fritidshemspersonal genom bidrag från Folkhälsorådet. Samarbetet med Framtidsfrön och utbildningen i entreprenörskap och entreprenöriellt lärande för personal 7-9 avslutades efter vårterminen. Samtliga kompetensutvecklingsinsatser ger avtryck i verksamheterna för våra barn och ungdomar. Genom Specialpedagogiska skolmyndigheten har vi erhållit medel för införande av Skoldatarek för att med hjälp av digitala verktyg och programvara ge individanpassat stöd till elever med olika behov för sitt lärande.

Under 2015 har som en del i den, av KS i augusti 2014, antagna IKT-pedagogiska planen genomförts följande. KS beslöt i januari att ge berörd tjänsteman i uppdrag att teckna ett personuppgiftsbiträdesavtal med Google. Det var ett nödvändigt beslut för att i grundskolan kunna införa tjänsten GAFE, Google Apps for Education. Under våren genomfördes ett pilotprojekt med en klass ur årskurs 8 på Valboskolan 7-9. Eleverna och de mest berörda lärarna utrustades med varsin dator av typen "Chromebook". Pilotprojektet utvärderades i maj av elever och berörd personal med gott resultat. Ett beslut togs att fortsätta med samma typ av dator och för att tillgodose det utökade behovet av nätverkskapacitet krävdes en utbyggnad av nätverket på Valbo 7-9 vilken genomfördes under sommaren. Beställning av datorer gjordes till varje elev i årskurs 8 och 9 vilka delades ut i augusti 2015. Personalen på Valbo 7-9 fick i augusti och på kompetensdag i september fortbildning för att kunna starta det pedagogiska arbetet med datorerna som ett komplement i undervisningen. Arbetet har under hösten fortskridit i en positiv och entreprenöriell anda. Det är även planerat ett inköp av datorer till samtliga elever i årskurs 7 som skall delas ut i januari 2016.

Förskola

I januari permanentades en ny förskoleavdelning på Höjdens förskola. Barn från hela kommunen har erbjudits plats där, då alla övriga avdelningar varit fullbelagda. I huvudsak har det varit barn i ett-årsåldern som föräldrarna har haft behov av plats för.

Förskolan har arbetat med att införa UNIKUM, samma dokumentationsverktyg som skolan. UNIKUM är ett dokumentationsverktyg för det pedagogiska systematiska kvalitetsarbetet och uppföljningen av barnens lärprocesser. Personalrepresentanter från alla förskolor har gått en pilotutbildning i UNIKUM under våren. Med förskolans läroplan Lpfö 98, reviderad 2010, har förskolan fått ett tydligt kunskapsuppdrag där man skall synliggöra lärandet och sträva efter ett tydligt barnperspektiv. I Unikum Dokumenteras barns utveckling på ett tydligt sätt genom planering, reflektion och utvärdering.

All pedagogisk personal inom förskolan har under vårterminen utbildats i förskolans systematiska kvalitetsarbete, utbildningen har skett i lärgrupper med en av våra egna lärledare som ledare.

I augusti ansökte vi och fick stadsbidrag för minskade barngrupper. Vi har satsat på att använda bidraget så att femårsgrupper bildas med fokus utomhuspedagogik, vilket innebär mindre barngrupper för de allra minsta. Vi har inte fullt ut kunnat använda oss av bidraget under året då rekrytering idag är svårt.

Vi har påbörjat ett arbete med att erbjuda föräldrar med obehövliga arbetstider, barnomsorg på obehövlig arbetstid. Den verksamheten startar upp under våren 2016.

Grundskola inkl. grundsärskola

Sektorns tidigare sjunkande elevunderlag på ytterskolorna förändras stadigt. Förberedelseklassen på Bruksskolan har ökat med många nyanlända elever som vi då också fördelat till Högsäters skola. Nu planeras för ytterligare förberedelseklass där. Migrationsverkets bidrag täcker inte kostnaderna för ökat behov av elevhälsoinsatser, tolk, modersmålsundervisning och studiehandledning. Personal kartlägger elevernas kunskapsnivåer för inplacering i rätt klass och med rätt stöd. Ytterskolorna kan inte göra sammanslagningar av grupper eftersom samtliga klasser måste ha utrymme för nyanlända elever som successivt ska integreras och ingå i ordinarie klasser.

Valboskolan F-9 är trångbodda, fördröjning i upphandlingen av moduler påverkar mycket. I år 7-9 gäller att för nyanlända elever har gruppen ökat stadigt under året och även här ska eleverna tidigt integreras och vara klassplacerade, vilket ställer krav på utrymme i klasserna och sammanslagningar av grupper försvåras.

Vi dokumenterar elevernas kunskaper i UNIKUM och utreder när vi befarar att eleverna inte når målen. Samtliga elever i år F- 9, genomgår ett screeningprogram i matematik och svenska för att fånga upp vilket stödbehov som finns så tidigt som möjligt. Vi analyserar kunskapsresultat i alla åk och i nationella prov år 3, 6 och 9 och betyg år 6-9 och beslutar om individanpassade åtgärder. Vi har många elever som är i behov av särskilt stöd och elever som har F i ett eller flera ämnen.

För att sköta vårt åtagande om närvarokontroll med uppföljning vid behov har vi implementerat ett nytt digitalt frånvarorapporteringssystem till år 7-9.

Vi har ansökt om bidrag från Skolverket för lågstadiesatsningen och fått det beviljat. Vi satsar då på pedagoger med speciallärar/specialpedagogisk kompetens.

Valboskolan väntar på att upphandlingsavtal ska bli klart för hyra av moduler, vilket inte blev klart under 2015. Markarbetena är gjorda under sommaren.

Gymnasieskolan inkl gymnasiesärskolan

Flera elever på gymnasiet har behov av tilläggsbelopp som stöd för sitt lärande. Gruppen IMspråkelever har ökat under året, men alla får inte studieplats omedelbart i Uddevalla då gymnasiet har svårigheter med rekrytering och lokaler för verksamheten

Vuxenutbildningen

Förhållandevis stor personalomsättning under året. Köpt deltidstjänst som Studie- och Yrkesvägledare från Uddevalla kommun upphör. Tjänsten utannonserades för tillsättning under 2016 i kombination med att rektor kommer att ha 25% tjänstledigt.

Högt söktryck till Vuxenutbildningen. Fortsatt högt söktryck till framförallt SFI men också från ungdomar som saknar gymnasiekompetens. Vuxenutbildningen hyr lokal av Dalslands folkhögskola och har behov av större salar.

WESTUM. Vuxenutbildningen är medlem i Westum, ett samarbete för Lärcentra regionen. Genom EU-projektet Erasmus+ besökte vår vårdlärare en vårdutbildning i Spanien.

Statsbidrag. Statsbidragsansökningarna för bidrag till Komvux och Yrkesvux har nu sökts som enskild kommun. Samarbetet med Uddevalla kommun kvarstår.

Distansutbildning. Vuxenutbildningen har upphandlat ny leverantör till vår distansutbildning på grundläggande- och gymnasial nivå samt SFI vid behov.

Skolskjuts

Nytt skolskjutsavtal startade HT-15 så vårens kostnader är fortfarande höga. Skolskjutshandläggare anställd 50 %.

Måltid och lokalvård

Folkhälsorådet har genom projektet "matglädje i skolan" gett bidrag för medlemskap i skolmatsakademien för 2015 för att öka kunskap och nätverka med andra verksamheter inom samma yrkesgrupp.- Kvalitetshöjande åtgärd, kostnad 10 000 kr.

Överflyttning av ansvar och personal, måltidsverksamhet och lokalvård för Högsäter och Ödeborgs skolor, till Måltid och lokalvårdsenheten

Utveckling och implementering av kostdataprogrammet Matilda där näringsberäkningar överensstämmer med riktlinjer för skola, förskola och äldreomsorg

1 september startade nytt upphandlingsavtal av städkem, papper och engångsprodukter. I första hand används material och metoder som inte kräver kemikalier, i andra hand används biokemiska produkter och i tredje hand används hälso-, miljöanpassade produkter.

Utökad uppdrag lokalvård för Familjecentral och Solgården.

Resultaträkning för sektor

Sektorschef: Helena Kronberg

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	18 582	19 339	15 908	3 431
Kommunbidrag	138 719	144 716	144 716	0
Summa intäkter	157 301	164 055	160 624	3 431
Kostnader:				
Personalkostnader	-77 943	-84 007	-80 208	-3 799
Övriga kostnader	-82 334	-83 554	-79 391	-4 163
Kapitalkostnader	-1 066	-1 256	-1 025	-231
Summa kostnader	-161 343	-168 817	-160 624	-8 193
Periodens resultat	-4 042	-4 762	0	-4 762

2014 års siffror är justerade för att kunna vara jämförbara med 2015 års verksamheter.

Sektor Barn & Utbildning har en nettokostnadsökning mellan 2014 och 2015 på 4,7 %, ca 6 700 tkr.

Personalkostnaderna har ökat med 6 milj från föregående år och kan förklaras till 1 tjänst, 500 tkr utöver ram. 3 milj är bidragsfinansierade tjänster och resterande kan härledas till 2015 års lönerrevision.

Övriga kostnader har ökat med 1 200 tkr från föregående år vilket kan förklaras med ökade elevvolymmer. Ett nytt skolskjutsavtal minskar dock den negativa avvikelsen.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Barnomsorg	18 677	21 440	21 197	-243
Grundskola inkl grundsär	58 146	59 955	58 868	-1 087
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	33 680	33 426	33 355	-71
Ledningskontor	7 143	8 826	8 602	-224
Skolskjuts	9 247	7 837	7 720	-117
Vuxenutbildning	3 126	3 514	3 360	-154
Måltid & Lokalvård	-133	-331	139	470
Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9	12 876	14 811	11 474	-3 337
Totalt	142 762	149 478	144 716	-4 762

Volymer

Verksamhet	2013	2014	Prognos 2015	Utfall 2015
Antal barn				
Förskolor	281	285	301	276
Pedagogisk omsorg	21	19	19	23
Vårdnadsbidrag	8	8	10	10
Summa	320	323	330	309
Antal elever				
Grundskolor	671	700	708	725
Grundskolsärskola	11	11	15	13
Summa	682	711	723	738
Antal elever				
Gymnasiet	281	263	255	250
Gymnasiesär	12	12	10	10
Summa	293	275	265	260
Antal kursdeltagare				
Vuxenutbildning	175	225	200	205

Analys av utfall per verksamhetsområde

Förskola: -243 tkr

Barnomsorg har ökat med 2 700 tkr, 14,8 % från föregående år. Denna ökning kan härledas dels till den för året nyöppnade avdelningen Hemulen, dels en omorganisation av elevhälsan där kostnaden för specialpedagog nu ligger rätt. Verksamheten har även under året haft en tjänst utöver normal bemanning som stöd till barn med stort medicinskt behov. Färre antal barn än budgeterat har gjort att det har gått åt mindre mat och förbrukningsmaterial. Dock har bemanningen inte kunnat minskas trots färre barn, då öppettider måste hållas oavsett barnantal. Betalningsförmågan för vårdnadshavarna är låg och verksamheten har därför kundförluster på obetalda barnomsorgsavgifter som varit mer än förväntat. Barnomsorgen har gått in i skolverkets projekt; mindre barngrupper i förskolan. Planeringsarbetet har påbörjats under 2015 men förväntas implementeras januari 2016.

Antal barn i våra verksamheter har ökat under året, från mätningen i september till slutet på året.

Vårdnadsbidraget upphör från 2016 och antalet kommer därför att sjunka successivt så att någon enstaka kvarstår 2017. Vi kan därför räkna med fler barn till barnomsorgskön.

Grundskola inkl. grundsär: -1 087 tkr

Verksamhetens totala utfall ökade från föregående år med 1 800 tkr, en ökning med 3,2 %. En stor del av detta består av lönerrevision på 1 200 tkr. Den negativa avvikelsen från budget består dels i att Resursgruppen under året har haft behov av en elevassistent utöver budget. Ytterskolornas småskalighet gör att det inte finns täckning för den tjänstegrad på pedagogisk personal och kök- och städ personal som krävs. Möjligheten att göra sammanslagning av klasser som tidigare har varit begränsat då samtliga åldersgrupper måste ha utrymme för att klassplacera nyanlända barn, vilket det under året har varit ökat behov av.

Volymförändringen mellan 2014 och 2015 i den kommunala verksamheten är 636 till 643, dvs. 7 fler totalt, men fler elever till Valboskolan och färre i ytterskolorna. För att avhjälpa problematiken med ökat elevantal och lokalbrist, planeras inhyring av moduler på Valboskolan från och med sommaren 2016. Som ett led i detta har markberedning gjorts för en kostnad på 225 tkr under 2015.

Förberedelseklasserna i Ödeborg och på Valboskolan har en negativ avvikelse på 350 tkr. Behovet av resurs i form av studiehjälpare har överskridit de 3,0 tjänster som budgeterats för. Eftersök av bidrag från Migrationsverket görs för extraordinära kostnader, men det ses som en osäker intäkt.

Måltider har fått utökade kostnader med mattransporter till ytterskolorna som tidigare gått med skolskjutsar, 100 tkr för höstterminen.

Antalet elever stiger år från år och det budgetsystem vi har tar inte hänsyn till förändring i antal. Samtliga skolor har ökande elevunderlag då vi har gått från 27 st asylsökande kvartal 1 2015 till 62 st kvartal 4. Detta är då exklusive de nyanlända med uppehållstillstånd.

Många elever har behov av extra stöd både kopplat till inläring och till sociala svårigheter.

Gymnasieskolan inkl gymnasiesärskolan: -71 tkr

Gymnasieskolans elever minskar från 263 föregående år till 250 elever 2015. Nettokostnaden har ökat från 115,9 tkr per gymnasieelev 2014 till 123,1 tkr per gymnasieelev 2015, en ökning med 6,2 %. Sektorn ser att minskningen av gymnasieelever som skett under flera år börjar plana ut och prognosen för 2016 är 245 elever. Andelen elever som klarar gymnasiet inom 4 år blir färre, och andelen som går IM och Imspråk ökar. Att sätta in extra stöd i form av elevassistenter för att hjälpa elever i riskzonen har varit en av lösningarna.

Gymnasiesärskolan är en fyraårig utbildning har en positiv avvikelse för året då ingen av särgymnasieeleverna i nuläget är i behov av extra stöd.

Vi har något färre elever än föregående år men gruppen nyanlända ökar successivt under året.

Vi har under året haft 2 elever som går ett fjärde år och 9 elever som går ett femte år i gymnasiet.

Ledningskontor: -224 tkr

En satsning på det Systematiska kvalitetsarbetet har gjorts och implementering av ett kvalitetsledningssystem har genomförts under året. Även introducering i Unikum för förskolan och frånvarosystemet Dexter i skolan har gjorts och detta har bidragit till ökade kostnader i form av konsultkostnader. Pensionsavgångar och rekryteringsinsatser har delvis skett utöver ram.

Skolskjuts: -117 tkr

Under 2015 har ett nytt skolskjutsavtal tecknats och ett nytt skolskjutssystem införts. En skolskjutsamordnare anställdes på 50 % först i slutet av april och dämpar därmed den negativa avvikelsen. Effekten av det nya avtalet kommer att synas i sin helhet först 2016.

Vuxenutbildningen: -154 tkr

Den stora verksamheten i vuxenutbildningen är svenska för invandrare (SFI). Samtliga nyanlända vuxna med permanent uppehållstillstånd har rätt till SFI. Vi har ökat från två studiegrupper till tre under året.

Vi har under året genomfört upphandling och har ett nytt företag som tillhandahåller distanskurser för grundvux och vuxengymnasiet.

Måltid & Lokalvård: 470 tkr

Verksamheten lokalvård har under året fått utökade städområden inom kommunen. Nytt städmaterialavtal har inneburit minskade kostnader och som miljöaspekt arbetas det mycket med att använda mindre mängd kem.1 tjänst har inte bemannats. Under hösten har ansvaret för personal inom måltid och lokalvård på ytterskolorna flyttats från rektor till att ligga under denna centrala verksamhet, för att samordna kompetensen effektivare.

Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9: - 3 337 tkr

Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9 innebär att alla barn- och elevplatser kommunen köper av andra aktörer, dvs. fristående förskolor- skolor, fristående pedagogisk omsorg och andra kommuner. Verksamheten ökade från föregående år med ca 2 000 tkr. Antalet barnomsorgsplatser minskade med 9 platser från föregående år, 65 till 54, grundskoleplaceringar ökade med 20 platser från föregående år, från 75 till 95 stycken. Ökat antal i grundskolan leder också till ökade fritidshemsplaceringar från 52 till 65 st. Resultatet för verksamheten var väntat då helårsprognosen redan vid ingången av året hade en negativ avvikelse på 3 300 tkr.

Sektorns målarbete

Sektor Barn & Utbildning har i all väsentligt uppnått målen.

Inriktningsmål:

Elever och personal skall ha en trygg miljö

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
<p>▶</p> <p>Sektorsövergripande samverkan för att på ett aktivt sätt motverka mobbing, förtryck och rasism</p>	<p>Eleverna känner sig trygga under sin skolgång. Höjd närvaro i skolan.</p>	<p>Vi arbetar för ett gott samarbete med framförallt IFO och har kommit en bra bit på väg. Vi har också regelbunda möten med Västbus (BUP, VC, IFO och någon gång Habiliteringen.)</p> <p>Nya rutiner för skyndsam uppföljning av frånvaro samt årlig revidering av likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling genomförs på varje enhet.</p> <p>Uppföljning av anmälningar av diskriminering/kränkande behandling görs periodvis. Ny rutin för anmälningar genomförd.</p>

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Förskola - Andelen föräldrar som känner sig trygga med att lämna sina barn på förskolan	100%	100%	100%	100%	100%
Grundskola - Andelen elever som känner sig trygga	98%	100%	94,5%	97%	97,3%
<i>Kommentar</i> Mätningens resultat kommer från SKL's årliga enkät - mjuka värden för år 5 och 8.					
Grundskola - Alla elever ska uppleva en skola fri från mobbing eller annan kränkande behandling	98%	100%	94,5%	84,9%	76,4%
<i>Kommentar</i>					
<p>Ett antal elever har via enkäter känt sig utanför, retad eller illa behandlad under året, men den största gruppen upplever sig kränkta via internet eller mobil. Allt som framkommit i enkäten har man lyft med eleverna enskilt vid behov och i grupp och arbetat igenom.</p> <p>Vi har under året haft 79 anmälningar om kränkande behandling/diskriminering, samtliga dessa genomförs vid behov innan de kan avslutas. Fyra ärenden har anmälts vidare till socialtjänsten.</p> <p>Då frågan i enkäten inte ställts tydligt är det svårt att sätta en siffra. Jag väljer samma siffra som SKL-enkäten ger ang. om man känner sig trygg i skolan.</p>					
Måltid & Lokalvård - Andelen elever som är nöjda med skolmaten och miljön i matsalen		75%		76%	84%

Inriktningsmål:

Alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till ett gymnasieprogram

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
<p>✓</p> <p>Familjecentral i Färgelanda kommun</p>	<p>Familjecentral i drift, FO, Öppen förskola, BVC, MVC, mm ingår</p>	<p>Genomfört, status avslutat.</p>
<p>▶</p> <p>Ta fram en plan för ikt-pedagogik inom skolan</p>	<p>Plan antagen. Skolorna är förberedda för att elevdatorer sätts in i undervisningen.</p>	<p>Digitala verktyg har inköpts för en till en i år 8 och 9, år 7 från januari 2016. Implementering av IKTpedagogik genomförs i alla skolor och förskolor för att ge stöd för alla barns och elevers lärande. Skoldatatek har upprättats genom medel från SPSM och specialpedagogerna sprider kunskaperna till skolorna. Nätutbyggnad har skett framförallt på Valboskolan. Ytterområdenas nät är inte full funktion på men det ska åtgärdas 2016.</p>
<p>▶</p> <p>Implementera entreprenöriellt lärande i kommunens grundskolor.</p>	<p>Enprenöriellt lärande tillämpas. Plan finns för implementering.</p>	<p>Skolutvecklingsarbetet i samtliga grundskolor innebär fokus på formativt och entreprenöriellt lärande. Processen fortsätter med samlade kompetensutvecklingsinsatser förskola-skola-fritidshem genom utomhuspedagogik, matematiklyft och entreprenörskap-Visioner för landsbygd samt ökad kunskap om digitala verktyg.Handledning och kompetensutveckling har genomförts i personalgruppen år 7-9 genom föreningen Framtidsfrön och Skolverksmedel.</p>
<p>✓</p> <p>Erbjuda tre språkval.</p>	<p>Språkval erbjuds.</p>	
<p>▶</p> <p>Öka samarbetet mellan skola och näringslivet.</p>	<p>Elever informeras tydligare om det lokala näringslivet. Plan finns för hur samarbete skall stärkas.</p>	<p>Vi har deltagit med Skolverksbidrag i ett projekt i entreprenörskap/entreprenöriellt lärande, Visioner för landsbygd. Projektet pågår fortsatt även om Framtidsfrön som samarbetspartner är avslutat. Merparten av lärarna på år 7-9 deltar i arbetet fortsättningsvis. Dessutom arbetar man för att utveckla samarbetet med det lokala näringslivet. År 7-9 genomförde en minimiässa i</p>

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
		maj-15 med fokus entreprenörskap/entreprenöriellt lärande tillsammans med lokala näringslivsrepresentanter.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Grundskola - I ett entreprenöriellt förhållningssätt i skolan är elevernas inflytande en viktig komponent. Andelen som upplever att de ges möjligheter att vara med och bestämma om skolarbetet	92%	100%	93%	90%	91,6%
<i>Kommentar</i> Utfallet har tagits från SKL enkät mjuka värden för år 5 och 8.					
Grundskola - Andel elever som har fullständigt slutbetyg efter skolår 9	49%	100%	68,6%	68,3%	64%

Inriktningsmål:

Vara en attraktiv arbetsgivare

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
 Varje skola ska ta fram en plan för hur elev- och föräldrainflytande ska stärkas	Plan finns framtagen	Under året har skolorna tillsammans med Individ och familjeenheten ansökt och beviljats medel för föreläsningar om gott föräldraskap och till dessa bjudit in alla vårdnadshavare. Sektorerna Barn och utbildning tillsammans med omsorg har ansökt och beviljats medel från Folkhälsorådet för att starta upp ett projekt där eleverna ska stärkas och förstå innebörden av att äga sitt liv och sin framtid genom goda livsval.

Inriktningsmål:

Övrigt

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Måltid & Lokalvård - Brukarna och personalens upplevelse av att det är städlat och välordnat		50%		78%	

Investeringar

Sektor Barn & Utbildnings har 2015 utnyttjat 1 727 tkr av totala investeringsramen på 2 090 tkr. Följande har investerats:

Inventarier:

Under perioden har 572 tkr investerats i först och främst elevbänkar och stolar men även symaskiner, skötbord och köksblandare. Utöver skolskogarna har ett vindskydd byggts med grillplats på en förskola för att kunna bedriva verksamhet oavsett väder för de yngsta barnen. Iordningställande av lokaler på Valboskolan efter fönsterbyte med solskydd. Efter elevernas önskemål har även ståbord till teorisalarna och speglar till toaletter prioriterats.

It:

För 493 tkr har det under året investerats i bärbara datorer samt skrivare.

Höjdens fsk Hemulen:

Avdelningen öppnade i januari och har nyinvesterat i möbler och andra inventarier för 77 tkr.

Vux:

Har investerat i datorer.

Måltider & Lokalvård:

Investering av bord i bullerdämpande material för att få ner ljudvolym i skolmatsrestaurang och ett fåtal nya stolar. 2 nya skurmaskiner, varav en nyinvestering, har inhandlats de då de äldre maskinerna börjar kosta mycket pengar i renovering.

IKT-plan:

Inköp av en uppsättning Chroombooks gjordes i våras som pilotprojekt. Under hösten gick IKT-planen in i nästa utvecklingskede och resterande chroombooks för år 8 och 9 är på plats, totalt 490 tkr.

Framtid**Måluppfyllelse**

- Fortsatt skillnader mellan flickors och pojkars resultat, även om avståndet minskar
- Att det är viktigt att skaffa sig en utbildning är inte självklart för alla våra elever och deras vårdnadshavare, vilket vi har projekt igång för att försöka förändra.
- Vi arbetar fortsatt för tydlighet om kunskapsuppdraget från förskola till skola och fritidshem, med uppföljning, analys och åtgärder på grupp- och individnivå.
- Kompetensutveckling för våra personalgrupper för spridning av forskning och beprövade metoder, bl.a. genom samarbetet i V8 och Fyrbodalen.

Integration

- Vi har svårt att göra prognoser för hur många barn, elever och studenter som Färgelanda kommun ska ta emot i verksamheterna under 2017. År 2015 tog vi emot många elever i alla verksamheter.
- Samma sak gäller för SFI (svenska för invandrarundervisning) på vuxenutbildningen
- För SFI gäller att kommunen har ansvar för de som är i etableringsfasen och har permanent uppehållstillstånd. Asylsökande kan tas emot i mån av plats vilket inte varit aktuellt hittills.
- För elever i förskoleklass och skola gäller samma som för svenska barn när de har permanent uppehållstillstånd, men även asylsökande har rätt till skolgång, men inte skolplikt
- Alla elever i skolan, med annan bakgrund än svensk, har rätt till modersmålsundervisning och studiehandledning samt undervisning i svenska som andraspråk, men vi har svårt att rekrytera.
- Vi har förberedelseklasser för nyanlända elever på Bruksskolan och Valboskolan 7-9 sedan tidigare, men kommer under januari 2016 också starta en förberedelseklass på Högsätters skola
- Det stora antalet nyanlända elever påverkar också möjligheterna att göra samordningsvinster där ordinarie klasser är små. Vi påbörjar integrering i klass tidigt för nyanlända. De klassplaceras och börjar delta i ordinarie undervisning tillsammans med svenska kamrater först i praktisk-estetiska ämnen, men successivt också i övriga ämnen.

Rekrytering

- Samtliga lärarkategorier är svåra att rekrytera
- Alldeles för få utbildar sig till lärare, förskollärare och fritidspedagoger. Särskilt svårt att rekrytera är grundskollärare.
- Kommuner på pendlingsavstånd rekryterar från varandra.
- Vi har pensionsavgångar för gamla lärarkategorierna där de hade behörighet i alla ämnen, vilket inte är fallet för de nyutbildade lärarna.
- Lönekostnaderna ökar. Nyrekryterade lärare kräver högre lön än de som går i pension hade.
- Skolledares löner måste följa lärarkollektivets löneökningar
- Att rekrytera skolläkare nästan omöjligt.

Lokaler

- Allmänt underhåll behöver uppraderas
- Två nya avdelningar förskola i Högsäter är under utredning 2015-16 för byggnation 2017
- Ytterligare två nya avdelningar förskola i Ödeborg ska utredas under 2017 för ev. byggnation

2018

- Idrottshall/gymnastiksal i Högsäter ska utredas 2016 som kan påverka 2017
- Valboskolan har tre tillfälliga moduler från 2016 och utredning bör ske under 2017 vilket alternativ som ska ge mer skolyta permanent under 2018-19
- Vuxenutbildningen har fler studerande, framförallt på SFI, så ytterligare lokal eller byte av lokal kan komma i fråga.
- Tillfälliga lösningar kan komma ifråga för alla verksamheter beroende på antal nyanlända och inflyttade

Nyckeltal

Verksamhet	2012	2013	2014	2015
Grundskola:				
Meritvärde år 9	190	191	194,5	174,2
Resultat i nationella prov år 9 (%):				
Svenska	95,7	91,1	95	96,4
Matematik	72,1	89,3	81	91,5
Engelska	94,2	95	94	88,1
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	83,3	82,5	78,6	51,6
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	79,8	84,6	75,5	
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)				63,7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)				51,6

Andelen som fullföljt utb. inom 4 år har utgått och ersatts av de två nyckeltalen Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, och Gymnasieelever med examen inom 4 år.

Sektor Kultur & fritid

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidssektorn har som uppdrag att bedriva och tillhandahålla följande verksamheter

Kultur

Kulturverksamheten tillhandahåller ett programutbud för barn och vuxna. Ansvar för utställningsverksamheten i Centrumhusets konsthall och Färgelanda Expo. Samverkar med Barn och utbildningssektorn inom ramen för arbetet med Skapande skola. Kulturverksamheten är placerad i Centrumhuset

Bibliotek

Biblioteket är en öppen verksamhet som utöver böcker tillhandahåller olika typer av media. Genomför uppsökande och utåtriktad verksamhet. Biblioteket är placerat i Centrumhuset

Medborgarkontor & Turism

Medborgarkontoret med placering i Centrumhuset ansvar för offentlig service och andra tjänster för medborgarna. Vägledande samhällsfunktion. Arbetar med färdtjänst och utfärdar parkeringstillstånd. Ombud för Västtrafik. Turism Färgelanda kommun är delägare i Dalslands Turist AB för den externa marknadsföringen. Deltar i projekt kopplat till Dalslands Turist AB. Turistbyråverksamhet i kommunen på helårsbasis.

Musikskolan

Musikskolan erbjuder undervisning från åk 2 till och med gymnasiet. Deltar aktivt i Färgelanda kulturliv genom utåtriktad verksamhet. Delar lokaler med Fritidsgården i Allhem Färgelanda men undervisar även på skolenheterna. Samverkar med grundskolan, friskolor, föreningar och företag.

Fritid

Föreningsstöd ger ekonomiskt stöd till föreningsdrivna verksamheter. Stöd till studieförbund omfattar bidrag till studiecirkelverksamhet. Simskolan bedrivs under sommaren vid badplatserna Sandviken, Stigen och Ragnerud. Fritidsgården en samlingspunkt för tonårsungdomar, målgrupp 13-19 år. Placering i Allhem Färgelanda. Erbjuder en aktiv och meningsfull fritid. Genomför projektverksamhet.

Verksamhetsberättelse

Måluppfyllelse har i allt väsentligt uppnåtts.

Ekonomi resultat för 2015 +390 tkr p.g.a. återhållsamhet vid tillsättning av tjänster, m.m.

Volymer i nivå med verksamhetsåret 2014.

Händelser implementering av nytt regelverk för föreningsstöd, förberedelser inför uppstart av RFID, etablering av Färgelanda Expo, införandet av ett företagarpis under arrangemanget Näringslivets dag, Världens Barn-galan m. 500 besökande, Färgelanda Cup 25-årsjubileum, sommarutställningen Ödeborgs bruk ca 1500 besökare.

Framtiden utveckla jämförelsetal, integration, fortsatt arbete med RFID, utveckla Centrumhuset som möteplats.

Resultaträkning för sektor

Sektors chef: Thomas Lassehag

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	1 542	1 668	1 513	155
Kommunbidrag	11 367	12 049	12 049	0
Summa intäkter	12 909	13 717	13 562	155
Kostnader:				
Personalkostnader	-6 610	-6 301	-6 767	466
Övriga kostnader	-6 278	-6 913	-6 696	-217
Kapitalkostnader	-112	-113	-99	-14
Summa kostnader	-13 000	-13 327	-13 562	235
Periodens resultat	-91	390	0	390

2014 års siffror är justerade för att kunna vara jämförbara med 2015 års verksamheter.

Nettokostnadsökningen för sektorn mellan 2014 och 2015 är 200 tkr vilket motsvarar lönerrevisionen på 235 tkr. Återhållsamhet med vakanser och bemanning vid tjänstledighet är grunden till minskning av personalkostnader. Övriga kostnader har ökat med 625 tkr och kan härledas till de nya föreningsbidragsregler som infördes i mitten av 2015.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Bibliotek & Kultur	4 017	3 783	4 107	324
Medborgarkontor & Turism	2 055	1 855	2 007	152
Musikskolan	1 708	1 777	1 891	114
Fritid	2 888	3 614	3 378	-236
Ledning Kultur & Fritid	787	630	667	37
Totalt	11 455	11 659	12 049	390

Volymer

Verksamhet	2013	2014	Prognos 2015	Utfall 2015
Kultur & Fritid:				
Simskola, antal deltagare	217	231	215	203
Fritidsgård, antal besökare	25	35	35	35
Musikskolan antal, deltagare	214	203	205	182
Boklån, antal per inv	6	4,6	4,6	6,1
Aktivitetsbidrag, antal deltaganden		27 800	48 900	39 691

Ålder 0-20 år

Vt 14 16.997

Vt 15 18.458 deltagare

En ökning med ca 1500 deltagare

Analys av utfall per verksamhetsområde

Bibliotek & Kultur: 324 tkr

Biblioteket har minskat antal krav och därmed mindre intäkter på taxor och avgifter än budget. Biblioteket är återhållsam med vikarier. Det finns en svårighet att bemanna vakanser med rätt kompetens, därför försiktighet vid återbesättning.

Kultur har utöver den ordinarie verksamheten, bedrivits i stor utsträckning av externa medel i form av projektpengar.

Medborgarkontor & Turism: 152 tkr

Antalet sålda busskort har minskat vilket påverkat både kostnader och intäkter för Medborgarkontoret. En justering har skett inför 2016. Det finns en svårighet att bemanna vakanser med rätt kompetens även här, därför försiktighet vid återbesättning.

Antalet besökare till medborgarkontoret/turistbyrå ökad under sommarsäsongen jämfört med föregående år.

Det nya konsortialavtalet från mars 2015 för Dalsslands Turist AB har under året inneburit ökade kostnader med 60 tkr. Detta har resulterat i återhållsamhet med kommunens marknadsföringsmedel.

Musikskola: 114 tkr

Antalet elever var över prognos vilket genererar ökade intäkter av musikskoleavgiften.

Återhållsamhet med vakanser.

Fritid: -236 tkr

Verksamhetens stöd till fritidsföreningar gäller både de gamla bidragsreglerna i form av retroaktiva utbetalningar samt de nya bestämmelserna för 2015. Vi ser en tendens att föreningarna inte har kommit in i de nya bidragsreglerna än trots information och påminnelser, därav den mindre negativa avvikelsen än förväntat.

Simskolan anställde under sommaren en extra resurs, utöver de utbildade simlärarna och arbetsmarknadsenhetens feriepraktikant, för att trygga verksamheten. Nyanlända barn och ungdomar har deltagit i simskolans undervisning vilket finansieras av integration.

Fritidsgården har inte justerat sin personalkostnad vid omställningen 2011 från uppehålls- till semesteranställning. En justering har gjorts inför 2016.

Ledning Kultur & Fritid: 37 tkr

Mindre kostnad för ledning än tidigare.

Sektorns målarbete

Sektor Kultur & Fritid har i allt väsentligt uppnått målen.

Inriktningsmål:

Stimulera föreningslivet och det lokala engagemanget så att fler aktiveras

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
✓ Utforma föreningsbidragen så att de bidrar till utveckling i kommunen och aktiverar fler barn och ungdomar.	Fler barn och ungdomar aktiveras. Föreningsaktiviteterna ökar i hela kommunen.	Nya bidragsregler genomförda under 2015.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Fritid - Andelen brukare som upplever att kvaliteten är bra/mycket bra	96%	90%	92%	82%	80%
Kultur - Brukarnas upplevda helhetsintryck	71%	85%	75%	85%	81%
Musikskolan - Elevernas helhetsomdöme	96%	100%	99%	91%	94%

Inriktningsmål:

Ökad dialog med kommuninvånarna

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
✓ Ökat brukarinflytande i kommunens verksamheter	Brukare kan och vill påverka kommunens verksamhet i högre grad	Målet är avslutat redan 2014. Gäller åsiktsformulär hemsidan.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Bibliotek - Helhetsomdömet enligt besökarna (utifrån en femgradig skala)	4,6	4,7	4,3	4,7	4,6
Medborgarkontor - Helhetsomdömet enligt besökarna (utifrån en femgradig skala)	4,7	4,7	4,3	4,5	4,7

Investeringar

Utav sektor Kultur & fritids total investeringsram på 980 tkr har 71 tkr investerats i möbler till bibliotek/medborgarkontor samt instrument och teknik till musikskolan.

Systemet Rfid till biblioteket har implementerats vid årets slut och uppgick till 56 tkr.

Valboskolans grusplan 700 tkr är en investering som inte längre är aktuell. Skateparken i Högsäter utgår även den.

Framtid

Framtiden

Utveckla jämförelsetal fler nyckeltal för utökad analys och nationell jämförelse.

Integration åtgärder har arbetats fram och genomförs successivt per verksamhet under 2016.

Radio-frequency identification (RFID) ny teknik tas i bruk under våren 2016 med syfte att utveckla verksamheten och servicen för brukarna.

Utveckla Centrumhuset som möteplats en flexibla planlösning i biblioteket öppnar upp för möjlighet till utökad arrangemang- och eventverksamhet.

Lokaler fritidsgård/musikskola uppstart av processen gällande framtida placering av verksamheterna.

Sektor Samhällsbyggnad

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Samhällsbyggnad består av verksamheterna plan- och bygg, teknik- och arbetsmarknad samt mark- och exploatering.

Inom plan- och byggenheten arbetar vi i huvudsak med myndighetsutövningsfrågor såsom bygglovsprövningar, strandskyddsprövningar, trafikfrågor samt bedriver tillsynsarbete för ovårdade tomter inventering av allmänna lokaler ur tillgänglighetssynpunkt samt enkelt avhjälpna hinder mm. Enheten ansvarar även för planeringen av hur mark och vatten skall användas i kommunen. Vidare ajourhåller enheten kommunens avtal för adresser, byggnader och topografi.

Teknik- och arbetsmarknadsenheten ansvarar för att förvalta och sköta kommunens byggnader och lokaler, utföra grönyteskötsel och skogsförvaltning samt fungera som kommunens arbetsmarknadsenhet.

Inom Mark- och exploateringsenheten hanteras alla frågor berörande markförvaltning, näringslivsfrågor, säkerhetsfrågor, kart/GIS-frågor. Enheten ansvarar även för renhållningen i kommunen.

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsåret 2015 har präglats av strukturarbete. Vi har genomfört en översyn och strukturering av sektorns organisation. För att skapa förutsättningar för att fullfölja vårt uppdrag med att samhällsplanera för Färgelanda kommuns medborgare har vi även arbetat för att tillsätta vakanta tjänster. Genom att förändra våra arbetssätt inom sektorn har vi möjliggjort för nyanställningar och därmed kunnat öka effektiviteten.

Parallellt med det strategiska arbetet har det löpande arbetet inom de respektive enheterna utförts.

Plan- och byggenheten har bland annat arbetat med strandskydds-, bygglovs- och trafikföreskriftsärenden. Även arbetet med planeringen inför genomförandet av industriplanen på Dyrtorp har tagit mycket tid i anspråk. Under året har dessutom diariehanteringssystemet för plan- och byggenheten bytts ut.

Teknik- och arbetsmarknadsenheten har bland annat arbetat med upprustning av kommunala badplatser, utfört en omfattande renovering av gruppboendet Soläng, bytt fönster på Valboskolan, utfört markförberedande åtgärder för kommande modulbyggnader, rustat upp evakueringsboendet Tallbacken, arbetat med en lokal överenskommelse med arbetsförmedling avseende delegation för unga till arbete med fokus på ungdomar mellan 16 och 24 år med mera.

Mark- och exploateringsenheten har handlat upp ett nytt GIS-system, påbörjat arbetet med att återskapa en fungerande krisledningsorganisation med tillhörande krisledningsarbete, uppstart av ett fungerande näringslivsarbete med fokus på att skapa rätt samarbetsplattformar och arbetsstrukturer, upprättande av en kommunkalender, uppstart med att anta en ny avfallsplan samt arbete med en ny VA-strategi för Färgelanda kommun. Utöver detta har arbetet med att besvara diverse omfattande samråd med mera genomförts under året.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Intäkter	45 041	44 983	42 729	2 254
Kommunbidrag	27 813	27 265	27 265	0
Summa intäkter	72 854	72 248	69 994	2 254
Kostnader:				
Personalkostnader	-9 837	-11 378	-9 396	-1 982
Övriga kostnader	-46 805	-47 279	-49 824	2 545
Kapitalkostnader	-10 849	-10 931	-10 774	-157
Summa kostnader	-67 491	-69 588	-69 994	406
Periodens resultat	5 363	2 660	0	2 660

Sektor Samhällsbyggnads visar ett överskott på 2660 000 kr mot budget.

Den främsta anledning är att mycket av sektorns planerade arbete inte kunnat utföras på grund av personalbrist samt politiska ställningstagande avseende vår industrifastighet innebärande återhållsamhet med det planerade underhållsarbetet.

Jämfört med verksamhetsåret 2014 har kostnaderna ökat med 3,5 % medan intäkterna minskat med 0,9%. Anledningen till intäktsförändringen är att vi under verksamhetsåret 2015 inte har haft några inkomster från skogen vilket vi hade 2014. Under året har även den statliga bidragsandelen för arbetsmarknadsåtgärder sjunkit med ca 20%. Vidare har vi ett hyresbortfall för vår industrilokal som innebär en lägre intäkt för sektorn. Kostnadsförändringen under 2015 beror till viss del på att vi har anställt en bygglovshandläggare, en säkerhetssamordnare på heltid (tidigare 50 %) samt en näringslivssamordnare/landsbygdsutvecklare vilket har lett till ökade personalkostnader. I gengäld har vi kunnat hålla nere kostnader för köp av tjänst då vi utfört mycket arbete i egen regi istället. Eftersom vi endast har haft täckning i budget för personalkostnaden för näringslivsfrämjande åtgärder men inte för den verksamhet som utförts har denna post genererat ett underskott. Då vi använt oss av konsulter i arbetet med omställningen inför den förändrade hyresgästsituationen i vår industrilokal har vi fått ökade konsultkostnader för den delen av verksamheten.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Teknik & arbetsmarknad	7 227	8 701	10 606	1 905
Plan & Bygg	1 566	1 759	2 435	676
Renhållning	-1 415	347	885	537
Räddningstjänst	11 877	9 592	9 616	24
Mark & exploatering	3 195	4 205	3 723	-482
Totalt	22 450	24 604	27 265	2 660

Volymer

Verksamhet	2013	2014	Prognos 2015	Utfall 2015
Plan o Bygg, kostnad/ärende	-	6 420	6 420	5 296
Plan o Bygg, antal ärende	-	100	100	125
Renhållning, abonnemang	2 373	2 370	2 370	2 375
Renhållning, antal tömningar	44 809	51 547	51 547	48 178
Räddningstjänst, kostnad/invånare	1 231	1 827	1 484	1 476
Arbetslöshet 18-24 år, %	-	12,8	12,8	11,2 %
Total yta internfastighet (m2)	31 033	31 033	31 033	30 794
Internfastighet kostnad /m2 (kr)	584	578	578	546
Outhyrd yta internfastighet i m2 (%)	13	12,7	12,7	11,1

Analys av utfall per verksamhetsområde

Plan- och byggenheten

Det ekonomiska utfallet innebär för Plan- och byggenheten ett överskott på 676 000 kr. Den största orsaken till avvikelserna är att verksamheten under året inte arbetat med den fysiska planeringen vilket innebär att det inte uppstått några kostnader för diverse utredningar som krävs i samband med framtagande av detaljplaner.

Under 2015 har enheten fått in 91 000 kr mer i bygglovsavgifter än budgeterat samtidigt som den genomsnittliga kostnaden per bygglov har sänkts till 5 296 kr per bygglov jämfört med 2014 då motsvarande kostnad var 6 429 kr. Den genomsnittliga handläggningstiden under året totalt ligger på 4,6 veckor. Exklusive transformatorstationer hamnar den genomsnittliga handläggningstiden på 1,2 veckor. Under året har ett ärende blivit överklagat men överklagan återförvisades av Länsstyrelsen.

Teknik- och arbetsmarknadsenheten

Det ekonomiska utfallet innebär för Teknik- och arbetsmarknadsenheten ett överskott på 1 906 000 kr.

Beträffande verksamheten fastighet har vi inte utfört det planerade underhållet på våra fastigheter då vi istället fått arbeta med sådant underhåll som inte varit planerat i förväg, till exempel renovering av gruppboendet Soläng, iordningställandet av evakueringsboendet Tallbacken, iordningsställande av moduler med mera. Under året har verksamheten även påverkats av en långtidsjukskrivning vilket innebär att vi inte kunnat ha samma takt på underhållsarbetet som vi önskat.

Vår industrilokal visar ett överskott på 1 600 000 kr vilket beror på uteblivet planerat underhållsarbete.

Mark- och exploateringsenheten

Det ekonomiska utfallet innebär att Mark- och exploateringsenheten som helhet har ett resultat i balans.

Verksamheten renhållning går med ett överskott på ca 500 000 kr vilket beror på ett förmånligare avtal med Ragnsells. Då vi efter avräkning fick en faktura från Västtrafik resulterade det i att kostnaden för färdtjänstverksamheten gick med ett underskott på ca 300 000 kr. Under året tillkom tjänsten som näringslivssamordnare/landsbygdsutvecklare. Då vi fick täckning för personalkostnaden men inte för de aktiviteter som utfördes generade verksamheten ett underskott på ca 100 000 kr. Under verksamhetsåret 2015 togs även en kostnad för skolskjutsverksamheten som egentligen borde belastat verksamhetsåret 2014 på ca 100 000 kr på grund av en oplanerad avräkning från Västtrafik.

Sektorns målarbete

På grund av förändringar i organisationen och svårigheter med att implementera målen i den dagliga verksamheten är många av målen svåra att utvärdera.

Inriktningsmål:

Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
 Arbeta aktivt för att öka tillgängligheten till bredband och mobiltelefoni i hela kommunen	Fibernätverk utbyggt, täcker hela kommunens landsbygd och drivs lokalt.	Förvaltningen har fått 9 miljoner kr att dela ut till feberföreningarna varav 2 miljoner kr finns kvar att fördela. Under år 2015 har förvaltningen hittills delat ut 1945 tkr till föreningarna i Högsåter och Torp/Ellenö med ungefär lika stor del vardera.
 Aktualisera översiktsplanen i samråd med kommuninvånarna	En aktualiserad översiktsplan	ÖP:n skall aktualiseras varje mandatperiod. ÖP 14 antogs inom föregående mandatperiod och behöver således aktualiseras om innan år 2018.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Plan och bygg - Andel bygglovsärenden med kort hanteringstid		100%	100%	80%	81%
Teknik & Arbetsmarknad - Andel av kommunens fastighetsbestånd som är uthyrt		95%	87%	87%	87%
<i>Kommentar</i> Målvärdet för 2015 är 95 %.					

88,9% är för tillfället uthyrt.

Inriktningsmål:

Öka invånarantalet

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
 Skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden	Detaljplanerat nytt bostadsområde i Ellenö. Detaljplanerat nytt bostadsområde i Östersjö-/Sundsbro-området.	Under år 2015 arbetar sektorn med att skapa en struktur och ett flöde för att kunna möta behovet av mark och bostäder. Parallellt med detta arbete utvecklar vi den antagna plankalender till att även avse en plankatalog där de olika områdets genomförandeprocesser finns beskrivna utifrån tid och kostnader. Utifrån dessa underlag kan politiken prioritera vilket område som bör genomföras i vilken ordning.

Nya direktiv under verksamhetsåret. Ej längre aktuellt.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarknad - Den öppna ungdomsarbetslösheten skall vara minst 1 procentenhet lägre än riksgenomsnittet			11,1%	15,4%	21,5%
<i>Kommentar</i> Målvärde för 2015 är 10 %.					

11,2% arbetslösa människor i åldrarna 18-24 år.

Vilken ålderskategori som avses är oklart i målen.

Inriktningsmål:

Bli en mer attraktiv företagarkommun med rättvisa villkor för näringslivet

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarknad - De som genomgått utbildning på Lärcentra			75%	75%	

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
skall tycka att förväntningarna uppfyllts					

Ej ansvarig för detta längre. Mål ej aktuellt.

Inriktningsmål:

Samhällsplanera långsiktigt och överlämna ett hållbart arv till kommande generationer

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
<p></p> <p>Ta fram en fastighetsplan tillsammans med en långsiktig plan för underhåll och lokalförsörjning</p>	Planer finns fastställda	<p>Under år 2015 arbetar sektorn med att skapa en struktur och ett flöde för att kunna möta behovet av mark och bostäder. Parallellt med detta arbete utvecklar vi den antagna plankalender till att även avse en plankatalog där de olika områdets genomförandeprocesser finns beskrivna utifrån tid och kostnader. Utifrån dessa underlag kan politiken prioritera vilket område som bör genomföras i vilken ordning.</p> <p>Nuläget: Vi har genomfört en inventering av kommunens samtliga fastigheter. Verksamheterna har beskrivit sina behov i nuläget.</p> <p>Framtiden: <u>Undershållsplan</u> Arbetet påbörjas under hösten med ett pilotprojekt för att upprätta en underhållsplan som även skall innefatta komponentavskrivningsarbetet. Vår ambition är att det skall finnas en färdig underhållsplan för en fastighet under 2015. <u>Lokalförsörjning</u> En resurs är anställd som skall arbeta som lokalstrateg. På kort sikt behöver vi ser över utvalda hyreskontrakt samt planera lokalerna. Detta skall vara utfört inom 2015. På lång sikt skall vi veta vilket behov av lokaler det finns för de olika verksamheterna vilket kommer att presenteras i ett framtida lokalförsörjningsprogram enligt det processflöde som sektorn arbetar med att anta.</p>
Vid samhällsplanering och bygglovsgivande skall hänsyn tas till riksdagens antagna miljömål	I alla beslut tas hänsyn till riksdagens 16 miljömål	<p>De 16 miljömålen: Är lagstadgade tillsammans med bla miljö kvalitetsnormerna och utförs löpande i verksamheterna över tid. Vi föreslår att det här målet utgår.</p> <p>Ökat samarbete i Dalsland: För närvarande samarbetar de tekniska cheferna i ett nätverk runt de övergripande verksamhetsstrågorna regelbundet. Informellt sker ett samarbete kontinuerligt i särskilda frågor, tex strandskyddsöversynen. Vi har vissa gemensamma IT-system tillsammans med övriga dalslandskommuner. Det pågår även ett samarbete runt renhållningsfrågorna och då bland annat med arbetet att ta fram en avfallsplan under 2016. Målet är svårt att utvärdera.</p>

Arbetet med planerat underhåll är påbörjat. På grund av den hårda belastning med anledning av flyktingsituationen har vi inte nått i mål gällande lokalhanteringen.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarknad - Invånarna skall vara nöjda med kommunens park- och grönområden					
<i>Kommentar</i> Saknar mätningar kring detta mål.					

Inriktningsmål:

Främja ett långsiktigt hållbart samhälle samt en giftfri miljö

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
✓ Kommunens egen måltidsverksamhet ska utvecklas för att minska klimatpåverkan	Andelen krav- och rättvisemärkta samt ekologiska varor i måltidsverksamheten skall ha ökat. Utbudet skall matcha säsongsubudet.	Utgår från sektor samhällsbyggnad. Ligger numera inom Barn och utbildning.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Renhållning - Andelen invånare som tycker att renhållningen är bra					
<i>Kommentar</i> Saknar mätningar kring detta? Vad innebär bra?					
Västvatten AB - Invånarna skall tycka att kommunens Vatten och Avlopp är bra					
<i>Kommentar</i> Saknar mätningar kring detta? Vad innebär bra?					
Västvatten AB - Alla abonnenter i det kommunala VA-nätet skall ha en trygg vattenförsörjning vilket innebär att det finns reservvatten till alla nät					
<i>Kommentar</i> Färgelanda kommun får sitt dricksvatten från sju stycken grundvattentäkter. Uttaget ur täkterna är förhållandevis litet. Västvatten som delvis ägs av Färgelanda Vatten AB äger ett antal vattentankar som används för att säkra reservvattenförsörjningen i kommunen.					

Inriktningsmål:

Färgelanda kommun ska verka för att fossilfri och miljövänlig energi används i kommunen

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
▶ Kontinuerlig energieffektivisering ska ske i kommunens egna lokaler och verksamheter	Vid ny-, om och tillbyggnader av kommunens egna lokaler ska energiförbrukningen understiga byggnormens krav med minst 20%	Arbetet med energieffektivisering pågår kontinuerligt. I de ombyggnationer som är genomförda utförs arbetet med energieffektivisering enligt gällande byggnormer. Eventuellt saknas mätningar för respektive ombyggnation.

Det gäller olika byggnormer för olika byggnationer vilket gör det omöjligt att redovisa ett enda resultat.

Effekt mål	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012
Teknik & Arbetsmarkand - Andel av kommunens energiförbrukning för uppvärmning av egna fastigheter som sker med hjälp av fossila bränslen	4	2	4	4	6

Inriktningsmål:

Ökad dialog med kommuninvånarna

Aktivitet	Förväntat resultat	Kommentar
Beredningarnas arbete med utvecklingsplaner skall ske i dialog med kommuninvånarna	Dialog i olika former förs med kommuninvånarna kring planarbete	<i>I dagsläget har behovet inte funnits eftersom planarbetet inte kommit igång ännu.</i> <i>Inför respektive detaljplanearbete bjuder planerheten in till medborgardialoger inför uppstarten av respektive detaljplan. Vi avser att bjuda in de olika samhällena enligt en given prioriteringsordning för att rusta upp de olika samhällena årsvis med punktinsatser med start inför budget 2017.</i>

Investeringar

Följande investeringar har utförts under året i sektor Samhällsbyggnads regi:

- Nybyggnation av ett skalskydd för kommunhuset, utfall 163 500 tkr.

- Renovering av Solängs gruppboende som uppgick till 647 000 kr.
- Nya fönster på Valboskolan som en energibesparande åtgärd med utfallet 2 328 000 kr.
- Centralförrådet investerade i en ny traktor som kostade 439 000 kr
- Upprustning av badplatser med ett utfall på 165 000 kr.
- Industriplan Högalid fram till och med 20151231, 95 000 kr.
- Gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda fram till och med 20151231, 104 000 kr.
- Ombyggnation industrilokal till och med 20151231, 401 500 kr.

Framtid

Den absolut största utmaningen ligger i att skapa ordning och reda i de arbetsområden som är organiserade inom enheten. Allt från att skapa tydliga riktlinjer för hur mark exploateras, avyttras, köps in, arrenderas ut till att skapa korrekta arbetssätt med näringslivet, skapa erforderliga krisledningsdokument, upprätta handlingsplaner för det systematiska brandskyddsarbetet, lokalstrategier till en ajourhållen renhållningsordning. Eftersom arbetet varit eftersatt under en längre tid är vägen lång till en rättsäker och effektiv organisation.

Konkreta exempel på är arbeten som står för dörren år 2016 är: Bostadsförsörjningsprogram, mark- och bostadsstrategier, avfallsplanearbete, diverse krisledningsdokument, brandskyddsdokument, VA-strategier med mera.

Vi arbetar aktivt med att fånga in näringslivets intressen för att förutse deras markbehov genom att skapa bra dialoger med både det lokala näringslivet och "externa" samarbetspartners. Vad gäller GIS-verksamheten i kommunen har vi tack vare det nyinköpta systemet stora möjligheter att medverka till att regeringens uttalade inriktning att kommunen i första hand skall välja att tillhandahålla digital information infrias. Arbetet med att skapa digitala arbetssätt och förutsättningar för det kräver dock personal som vi idag inte har tillgång till.

Enligt Länsstyrelsens bedömning råder det balans på bostadsmarknaden i Färgelanda. Boverket visar dock på att det råder brist på boenden för integrationen. Enligt SCB:s statistik visar befolkningstrenden de närmaste fem åren på en liten ökning (0,6 %). I kommande bostadsförsörjningsprogram behöver ovanstående siffror analyseras för att vägvisa oss hur planerandet för bostäder i kommunen skall se ut i framtiden.

I Färgelanda finns det många gamla detaljplaner som är oexploaterade. Vårt primära fokus ligger på att anpassa dem utefter nutid.

Under 2016 upprättas en ny detaljplan för flerfamiljshus på Sågverksvägen som kan innebära att det uppstår en rotation på bostadsmarknaden då villaägare kan lämna sina fastigheter till förmån för Valbohems lägenheter i centrum. Byggnation beräknas ske under 2017.

Arbetet med tillsynsplaner och tillgänglighetsanpassningarna kommer att starta under året.

Ett stort arbete med inventering och digitalisering av kommunens planerade fastighetsunderhåll står för dörren. Underhållsplanen skall syfta till att dels kunna planera och prioritera fastighetsunderhållet över tid men även för att skapa ett underlag för arbetet med komponentindelningar som krävs sedan 2014 års upprättade regelverk berörande komponentavskrivningar.

Vi ser att behovet av det planerade fastighetsunderhållet är stort de kommande åren och kommer att kräva mer resurser än vi har idag om vi skall kunna höja standarden på våra fastigheter.

Inom en tvåårsperiod har vi en kommande generationsväxling i stora delar av enheten. Detta kräver planering för kompetensöverförning till ny personal.

Övriga sektorer och deras verksamheter behöver mer stöd i lokalförsörjningsfrågor än vad de fått tidigare vilket kräver ytterligare arbetsinsatser för vår befintliga personal. Arbetet med att avyttra de fastigheter som inte har något kommunalt ändamål kan underlätta arbetssituationen och möjliggöra en annan arbetsinriktning för befintlig personal som på sikt kan främja det kommunala ändamålet.

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

Verksamhet

Valbohem AB är ett helägt dotterbolag till Färgelanda kommun. Bolaget förvaltar 616 lägenheter och

c:a 5100 m² lokaler i kommunens tätorter Färgelanda, Högsäter, Ödeborg, Stigen och Ellenö. Företaget ingår i SABO-organisationen och bolagets ambition är att erbjuda bra bostäder med hyresrätt, nära till service.

Undre året har en trend kunnat skönjas av att antalet outhyrda lägenheter kan komma att minska. samtidigt fortsätter arbetet med att bygga ikapp det eftersatta underhållet och satsningar på minskning av driftskostnader, värdesäkring och kundnöjdhet.

Ekonomi

Nettoomsättningen för året uppgår till 38 080 tkr, vilket är en ökning jämfört med föregående år på 1 195 tkr. Bolaget redovisar ett resultat efter skatt på 210 tkr.

Framtiden

Prioritering framöver kommer fokus att ligga på att effektivisera förvaltningsorganisationen, bland annat genom att utföra mer arbeten i egen regi. Kundnytta och värdesäkring av bolagets tillgångar ska ligga till grund för hela verksamheten.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Intäkter	37 721	39 085
Kostnader	-29 922	-30 020
Avskrivningar	-4 353	-5 603
Rörelseresultat	3 446	3 462
Finansiella poster	-3 170	-3 252
Periodens resultat	276	210

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Anläggningstillgångar	142 496	152 025
Omsättningstillgångar	14 125	5 912
Summa Tillgångar	156 621	157 937
Eget kapital	9 252	9 237
Långfristiga skulder	141 305	141 280
Kortfristiga skulder	6 064	7 420
Summa eget kapital och skulder	156 621	157 937

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Organisation och året som gått

Färgelanda kommun är en glesbefolkad kommun med förhållandevis långa avstånd mellan tätorterna. Terrängen är lätt kuperad med mycket lera och berg i dagen. Den kommunala vattenförsörjningen kommer uteslutande från mindre grundvattentäkter.

Avloppsreningen klaras med hjälp av flera mindre verk som inte är sammankopplade.

Året i sammandrag – Ekonomi

År 2015 har ett underuttag skett gentemot abonnenterna på 190 tkr. Sedan innan finns ett överuttag gentemot abonnenterna.

2015 har varit ett år med låga räntor vilket har gynnat Färgelanda Vatten AB med betydligt lägre räntekostnader för lånat kapital än budgeterat.

Färgelanda Vatten AB har investerat för

2 861 tkr. Den största investeringen har skett på Högsäters reningsverk som har renoverats under året.

Året i sammandrag – Verksamhet

Under året har bland annat utredningar angående översvämningar genomförts och Högsäters reningsverk har renoverats.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Intäkter	12 226	13 481
Kostnader	-10 336	-11 524
Avskrivningar	-1 169	-1 473
Rörelseresultat	721	484
Finansiella poster	-721	-484
Periodens resultat	0	0

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Anläggningstillgångar	33 600	34 953
Omsättningstillgångar	5 107	3 139
Summa Tillgångar	38 707	38 092
Eget kapital	2 500	2 520
Långfristiga skulder	33 000	33 000
Kortfristiga skulder	3 207	2 572
Summa eget kapital och skulder	38 707	38 092

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Verksamhet i Gatersbyn 120 Fastighets AB

Bolaget är vilande och ingen verksamhet har bedrivits under året.

Resultaträkning Gatersbyn

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Intäkter	0	0
Kostnader	0	-3
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat	0	-3
Finansiella poster	0	0
Periodens resultat	0	-3

Balansräkning Gatersbyn

Belopp i tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Anläggningstillgångar	0	0
Omsättningstillgångar	50	47
Summa Tillgångar	50	47
Eget kapital	50	47
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder	0	0
Summa eget kapital och skulder	50	47

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Koncernredovisning

Koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485) och Färgelanda Vatten AB (556901-9630) som ägs till 100 % av kommunen. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att Valbohem AB:s aktiekapital är eliminerat mot kommunens aktieinnehav i bolaget. I övrigt har elimineringar gjorts för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation 11.4 ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framförallt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde.

Avskrivningar är kostnader som uppkommit genom att maskiner, inventarier och fastigheter har använts och förslitits under året. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens värde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen fastställt krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar hur finansiering av investeringar med medel från verksamheten och lån och hur likviditeten förändrats under året.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Revisionsyttrande

5 år i sammandrag

Kommunen					
Belopp i mnkr	2015	2014	2013	2012	2011
Omsättning*	434,8	416,0	411,5	415,5	403,3
Resultat	0,1	12,4	22,5	13,3	12,7
Resultat exkl jämförelsestörande poster (AFA)	-2,6	12,4	17,1	7,8	
Balansomslutning	259,5	245,0	225,9	272,7	268,3
Ställda panter och ansvarsförbindelser	302,4	307,2	309,0	292,8	294,4
Investeringsvolym	9,8	7,5	11,5	12,0	10,7
Soliditet, %	42,7	44,5	39,5	27,8	22,9
Antal anställda**	481	451	457	463	493
Antal årsarbetare**	i.u	i.u	i.u	436	432
Sysselsättningsgrad** (Andel heltidsanställda)	67%	62%	62%	63%	60%
Antal invånare	6 495	6 502	6 520	6 549	6 606
Skattesats	22,26	22,26	22,76	22,76	23,19
Resultaträkning					
Verksamhetens intäkter	95,0	81,2	82,3	94,5	82,4
Verksamhetens kostnader	-424,0	-392,9	-376,2	-387,7	-375,5
Avskrivningar	-10,9	-10,7	-10,5	-11,5	-11,9
Verksamhetens nettokostnader	-339,9	-322,4	-304,3	-304,7	-305,0
Skatteintäkter	245,8	237,1	244,0	239,0	239,5
Generella statsbidrag	94,0	97,6	83,2	80,9	80,4
Finansnetto	0,2	-0,1	-0,3	-1,9	-2,2
Årets resultat	0,1	12,4	22,5	13,3	12,7
Balansräkning					
Anläggningstillgångar	194,1	195,2	194,5	200,1	197,3
Omsättningstillgångar	65,4	49,7	54,1	72,6	71,0
Summa tillgångar	259,5	245,0	248,6	272,7	268,3
Eget kapital	110,7	110,6	98,2	75,7	61,5
Avsättningar	2,7	2,1	2,3	15,9	13,5
Långfristiga skulder	66,3	70,6	90,0	111,3	116,6
Kortfristiga skulder	79,8	61,7	58,1	69,8	76,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	259,5	245,0	248,6	272,7	268,3
Nettoinvestering (Nyinvest - Avskr)	-1,1	-3,2	1,0	0,5	-1,2
Ställda panter och ansvarsförbindelser	302,4	307,2	309,0	292,8	294,4
Finansiella nyckeltal för kommunen Mål2015					
Resultat / Skatter & bidrag	2,3%	0,0%	3,7%	6,9%	4,0%
Soliditet	40%	42,7%	44,5%	39,5%	22,9%
Likviditet	>10 mnkr	25,4	19,8	23,9	32,2
Räntabilitet på eget kapital %		0,1%	11,2%	22,9%	17,6%

* Omsättning är definierad som summan av verksamhetens intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag
 ** Nytt personalsystem 2010, kommunen följer nu SKL:s rekommendationer.